

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ІНФОРМАЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНИХ СТУДІЙ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувачка випускової кафедри
_____ Ніна РЖЕВСЬКА
«_____» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 « МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ,
СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»

**Тема: «УКРАЇНА В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ЄС НА СУЧАСНОМУ
ЕТАПІ»**

Виконавець: здобувачка вищої освіти 4 курсу, 408 групи, Литвин Валерія
Миколаївна

Керівник: кандидат політичних наук старший науковий співробітник, професор
кафедри міжнародних відносин , інформацій та регіональних студій Ялі Максим
Харлампійович

Нормоконтролер _____ Валентина ЄМЕЦЬ

КИЇВ 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
Вступ.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ВЗАЄМОВІДНОСИН УКРАЇНОЮ З ЄС.....	7
1.1 Роль та місце України в зовнішній політиці ЄС на початковому етапі взаємовідносин	7
1.2 Аналіз угоди про Асоціацію та зону вільної торгівлі між ЄС та Україною..	16
1.3 Поняття зовнішньої політиці ЄС.....	21
РОЗДІЛ 2 РОЛЬ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ЄС.....	25
2.1 Специфіка ролі України в зовнішній політиці ЄС.....	25
2.2 Проблеми та перспективи інтеграції України до ЄС.....	29
РОЗДІЛ 3 ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	34
3.1 Україна на етапі підтримання національної та міжнародної безпеки.....	34
3.2 Мінські угоди та роль ЄС в їх підписанні.....	40
3.3 Кардинальні зміни у зовнішній політиці ЄС, щодо України після повномасштабного вторгнення Росії в Україну.....	53
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ЄС - Європейський союз

ЄП - Європейський парламент

УПС - Угода про співробітництво та партнерство

СОТ - Світова організація торгівлі

ОБСЄ - Організація з безпеки та співробітництва в Європі

ГУААМ - Організація за демократію та розвиток

ОЧСЄ - Організації Чорноморського Економічного Співробітництва

ЦЄІ - ЦентральнoЄвропейську ініціативу

ЄСЗС - Європейська служба зовнішніх справ

ЗСУ - Збройні Сили України

ДНР - Донецька Народна Республіка

ЛНР - Луганська Народна Республіка

СНД - Співдружність Незалежних Держав

ООН - Організація О'б'єднаних Націй

НАТО - Організація Північноатлантичного договору

ВООЗ - Всесвітня організація охорони здоров'я

МВФ - Міжнародний Валютний Фонд

ВСТУП

Стратегічний план України взятий в напрямку євроінтеграції. Географічне наближення України з Європейським Союзом дозволяє краще впливати європейській спільноті на нашу державу. Тобто це відкриває двері для впровадження європейських стандартів в наше суспільство та дозволить розширити горизонти в співробітництві з ЄС. Одне з головних, що потрібно нашій державі це модернізувати нашу політику в усіх напрямках. Для цього потрібно якомога швидше знайти каталізатор розвитку співробітництва з ЄС в торговельно-економічних та міжнародних відносинах. Збільшення політичних та економічних дискусій з Євросоюзом посилить забезпечення перспектив та викликів, що можна буде використовувати в позитивній динаміці національних інтересів України, яке є головним завданням на найближче майбутнє. Цілком зрозуміло, що запорука досягнення стратегічних цілей розвитку нашої держави-це прогрес сил суспільства, поглиблення взаємодії державних відомств у напрямку створення стабільних і передбачуваних моделей національної політичної системи та конкурентоспроможної економіки.

Інтеграційні процеси самі по собі є складними процесами, саме тому необхідно зрозуміти, що отримає Україна від співпраці з ЄС, які проблеми виникнуть на шляху до членства в ЄС і які очікувані перспективи від співробітництва в сучасних умовах.

Актуальність теми дослідження. Європейський Союз - це найбільше політичне утворення, яке є єдине у своєму роді, що об'єднала багато держав задля спільного добробуту. Європейський вибір України та забезпечення національної безпеки є одним і головним завданням України, нині це є головна мета на майбутнє. Євроінтеграція вистапає в ролі каталізатора в сприянні політичній стабільності, національній безпеці, допомоги країн-членів, економічного розвитку, технічного прогресу та відновленню європейської сутності країни. Тим самим, Україна розуміє ставлячи перед собою мету інтеграції до європейських структур, що західним державам належить провідна

роль у сучасній міжнародній системі. Останні три місяці відкрили нову сторінку відносин України з ЄС. 28 лютого 2022 року, після російського вторгнення Україна подала заявку на членство в Європейському Союзі.

Також, з останнім подіями, ми чітко розуміємо, що одне з важливіших питань для України - це безпека. Безпека не тільки територіальної цілісності держави, а й мирного населення. Ми повинні розуміти, яке місце Україна займає у середовищі міжнародної безпеки, хто їй країна-друг, а хто країна-ворог.

Метою дослідження: є проаналізувати перспективи інтеграції України до ЄС, визначити місце України у зовнішній політиці ЄС та подолання проблем під час інтеграції.

Об'єкт дослідження: Зовнішня політика Європейського Союзу на сучасному етапі

Предмет дослідження: місце України в зовнішній політиці Європейського Союзу в період XXI століття.

Завдання дослідження:

- Дослідити нормативно-правові документи та угоди поміж ЄС та Україною;
- Визначити ключові етапи у відносинах ЄС та Україною;
- Визначити зміни у ставленні громадян ЄС до європейської інтеграції України;
- Проаналізувати роль ЄС у врегулюванні військового конфлікту на Донбасі
- Дослідити як змінилося роль України у зовнішній політиці ЄС після початку військової агресії в Україні.

Структура роботи: Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних інформаційних джерел. Загальний обсяг роботи складає 68 сторінок. Список використаних інформаційних джерел нараховує 76 позицій.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ВЗАЄМОВІДНОСИН УКРАЇНОЮ З ЄС

1.1 Роль та місце України в зовнішній політиці на початковому етапі взаємовідносин у 1990 р.

Зовнішньополітичний курс будь-якої держави - є продовженням її внутрішньої політики та відображає характер державного та суспільного устрою. Зовнішня політика - загальний курс держави у міждержавних відносинах, спрямований на створення якнайсприятливіших умов для досягнення власних цілей і здобуття переваги у взаємодії, на співіснування з іншими державами і народами відповідно до певних принципів та норм. Якщо брати термін «зовнішня політика» він відображає саме державоцентричний підхід, особливо у тому випадку, коли його застосовують щодо відносин між державами й іншими акторами – такими, як міжнародні організації. А оскільки, Європейський Союз - це єдине політичне утворення, яке об'єднує багато держав, задля спільного добробуту, то суверенітет, як і мотив до зовнішньополітичної дії, в ньому поділяють між собою держави-члени й різні інституційні гравці. Зовнішня політика ЄС відбиває загальні особливості функціонування його наднаціональних інститутів.

Останніми роками ми можемо спостерігати, що у світовому розвитку визначальним етапом стали інтеграційні процеси, які чітко відображаються й на пошуку Україною свого місця на міжнародній арені. На сучасному етапі зовнішньополітичний курс України взято в напрямку Євроінтеграції. Історія України та Європейського союзу розпочалася після розпаду Радянського союзу 1991 року, до цього Україна фактично не існувала як міжнародний актор і залишалась невизнаною, незважаючи на свою номінальну присутність в Організації Об'єднаних Націй з 1945 року.

Перші кроки міжнародних відносин між Україною та Європейським Союзом були започатковані в грудні 1991 року, коли листом від Міністра закордонних

справ Нідерландів, від імені Євросоюзу було офіційно визнано незалежність України. Наступним кроком відносин між Україною та Європейським союзом стала Угода про співробітництво та партнерство 16 червня 1994 року, але парламентам усіх країн-членів ЄС знадобилося ще чотири роки, щоб ратифікувати угоду, а саме 1 березня 1998 року. Укладення угоди нам відкрило двері співробітництва з політичних, економічних, гуманітарних, торговельних, енергетичних, військових, інвестиційних, медичних, науково-технологічних та інших питань. Основними цілями Угоди про співробітництво та партнерство було встановлення розвитку та укріплення міжнародних відносин між Україною та ЄС: шляхом встановлення постійних дискусій з політичних питань, допомоги розвитку співпраці з іноземними інвесторами для залучення інвестицій в країну. УПС може допомогти Україні зміцнити демократію та розвинути економіку нашої країни.[12 с.45-67] До відповідності цієї угоди було встановлено регулярний політичний діалог.

На наш час вже було створено чотири підкомітети та три робочі групи, які діють у складі Комітету співпраці Україна-ЄС.

- Підкомітет з питань торгівлі та інвестицій.
- Підкомітет з питань фінансів, економіки та статистики.
- Підкомітет з транспорту та енергетики, співробітництво в цивільному та ядерному секторах, навколишнє середовище, освіта, підготовка кадрів і технології.
- Робоча група з відновлюваної енергії та енергоефективності.
- Робоча група зі зміни клімату.
- Робоча група з енергетичної стратегії
- Підкомітет з питань митної справи, прикордонного співробітництва, викорінення нелегальної міграції, відмивання грошей та обігу наркотиків

УПС була укладена на початковий період тривалістю десять років.

Сучасні відносини України з Європейським союзом базувалися ще з Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами в 1994 році, Стратегії інтеграції

України до Європейського Союзу в 1998 році, Програми інтеграції України до Європейського Союзу в 2000 році, Концептуальних засад інтеграції, викладених у Посланні Президента України до Верховної Ради «Європейський вибір», Концептуальних засад стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 рр.», Рамкової угоди між урядом України і Комісією Європейських Співтовариств в 2006 році, Заяви Верховної Ради України «Про початок переговорів між Україною і ЄС відносно укладання нової базової угоди» в 2007 році та інших.[15 с.77]

Основними напрямками в Стратегії інтеграції України з Європейським Союзом були:

1. Адаптація законодавства України до *Acquis Communautaire* ЄС, захист прав людини
2. Економічна інтеграція та розвиток торгівлі між Україною та ЄС
3. Інтеграція України в контексті загальноєвропейської безпеки
4. Політична консолідація та зміцнення демократії
5. Адаптація соціальної політики України до стандартів ЄС
6. Культурно-освітня та науково-технічна інтеграція
7. Регіональна інтеграція України
8. Галузеве співробітництво
9. Співпраця в охороні навколишнього середовища

Україна це одна з держав як має цілий портфель географічних, політичних культурних, історичних, економічних та безпекових причин бажання вступити до ЄС. Якщо брати географічне положення, то Україна на відмінну від росії та Туреччини не викликає сумнівів. Та й всім є добре відомо, що Україна - це серце Європи. Віденський географічне товариство в 1911 році зазначило, що географічний центр Європи на Закарпатті, заході України. Це значною мірою визначає характер цих відносин і перспективи подальшого розвитку України.

Також, одна з досить знакових подій для України, це Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ, яка була укладена 24.06.2010 року, а набула чинності вже 01.06.2012 року. Європейська асоціація вільної торгівлі

(ЄАВТ) - це зона вільної торгівлі, що об'єднує митні території 4 європейських країн, які не є членами ЄС, зокрема Ісландія, Князівство Ліхтенштейн, Королівство Норвегія, Швейцарська Конфедерація. Зона вільної торгівлі забезпечує країнам-членам режим вільної торгівлі товарами, послугами, гарантує вільний рух капіталів та фізичних осіб. Європейська Асоціація вільної торгівлі включає в собі співробітництво з іншими країнами, яке здійснюється на двох етапах. Перший з них включає укладення двосторонніх угод про вільну торгівлю. ЄАВТ уклала такі угоди з Болгарією, Чилі, Хорватією, Ізраїлем, Йорданією, Ліваном, Македонією, Мексикою, Марокко, Палестинською Автономією, Румунією, Сінгапуром, Тунісом, Туреччиною та Південною Кореєю. Другий етап співробітництва передбачає укладення ЄАВТ спільних декларацій про співробітництво. Укладено спільні декларації про співробітництво ЄАВТ з 7 країнами та регіональними організаціями, зокрема, Україною, Албанією, Алжиром, Єгиптом, Сербією та Чорногорією, Торговельно-економічним союзом країн Латинської Америки та Організацією співробітництва країн Перської затоки. Стратегічною метою діяльності ЄАВТ залишається лібералізація торгівлі з її найважливішими торговельними партнерами шляхом укладення угод про вільну торгівлю та розвитку співпраці в рамках СОТ. Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ ратифікована Законом України «Про ратифікацію Угоди про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ, Угоди про сільське господарство між Україною та Королівством Норвегія, Угоди про сільське господарство між Україною та Ісландією та Угоди про сільське господарство між Україною та Швейцарською Конфедерацією», від 7 грудня 2011 року.

Щоб розраховувати на успіх в євроінтеграційному процесі для України головними завданнями є: підтримання та зміцнення демократії, усунення корупції та покарання за корупційні схеми, підтримання принципів громадянського суспільства, свободи слова та верховенства права, продовжувати активну фазу створення та впровадження економічних реформ, підвищити спроможність ринкової економіки та кожним кроком та дією показувати послідовність свого

обраного курсу. Для результату в наш час потрібно не тільки політична воля керівників нашої держави, а й розуміння та наполегливих зусиль нашого суспільства.

Також ми повинні розуміти, що ЄС хоче бачити сусідами не просто сильні та незалежні країни, а політично стабільні, економічно розвинені та демократичні країни. Країни з прогнозованою та дружньою політикою, справжніх та сильних міжнародних акторів. Країни, які з кожним днем, місяцем та роком показують результат у всіх сферах. Країни, які мають талановитих політиків, дипломатів та людей. Країни, хоча б в яких є свобода слова та змінюються президенти. Євросоюз хоче миру та стабільності на своїх кордонах, що і є в їхніх інтересах. [6] Разом з тим, межування України з ЄС змушує зосередженіше ставитися до євроінтеграційних перспектив нашої держави.

У 2003-2004 роках було створено Європейська політика сусідства (ЄПС) – це ініціатива ЄС, що передбачає забезпечення стабільності та миру, а також розвиток співпраці із сусідніми країнами.

Авжеж сусідство з Європейським союзом відкриває перед нами двері та накладає відповідальність у справі забезпечення миру та стабільності на європейському континенті. Особливо це стосується співпраці у сфері регіональної та глобальної безпеки, боротьби з тероризованими групами, розповсюдженням інформаційної зброї та організованою злочинністю.

Євросоюз завжди бачив бажання та потенціал України підняти партнерство на здебільшого новий вагоміший рівень. ЄС у свою чергу на це прагнення української сторони надав новий та посилений вимір стратегічного партнерства. Було прийнято рішення з іншими сусідніми країнами, щодо двогсторонніх угод План дій «Україна-ЄС». Так званий План дій для кожної держави є різним, і зосереджується на різних пунктах та домовленостях з кожною країною з урахуванням пропозицій зацікавленої держави також в якому був визначений термін на 3 роки. Туди могли входити не тільки політичні питання, а й економічні, наукові та технологічні та інші. Таким чином Україна поглиблюється в євроінтеграційний простір. Це все супроводжувалось комітетом, згідно з УПС,

який моніторив положення їх виконання. Цим самим Європейський Союз нібито дав Україні «домашнє завдання» ще й досить складне, оскільки досить важко уявити виконаність цих всіх положень у трирічний період. Так ЄС дав зрозуміти, що він не готов чи не хоче приймати до себе Україну, принаймі на ці 3 роки. Безперечно, позитивні результати реалізації Плану дій «Україна-ЄС» стануть вагомим аргументом для української сторони на переговорах. 11 березня 2008 року відбулось дванадцятье засідання Ради з питань співробітництва між Україною та Європейським Союзом в Брюсселі на якому було ухвалено звіт про виконання Плану Дій «Україна- ЄС». В спільному звіті було затверджено про позитивні наслідки і прогресу майже з кожного питання у відносинах між Україною та ЄС. Крім того було досягнуто підняття питання про подальшу лібералізацію режиму поїздок громадян України до ЄС, кінцевою метою якого має бути запровадження безвізового режиму, активною фазою співробітництва в сфері енергетики, завершення переговорів щодо створення спільного авіаційного простору, співробітництво в сфері підготовки до ЄВРО-2012 тощо. [17 с.23-24]

Одна з причин небажання європейських партнерів гарантувати партнерство з Україною може бути тягар, який ЄС взяв на себе після нещодавнього розширення та запланованого вступу нових країн Східної та Південної Європи. Розмір і населення нашої країни вимагатимуть від ЄС залучення величезних ресурсів, які вже і так обмежені. Одне з головних завдань, яких Європейський Союз ставив перед Україною щодо прискорення економічних реформ, після цього Україна могла здійснювати інтеграції в економічні та соціальні структури ЄС.

Членство України в Світовій Організації торгівлі дасть вагомий внесок у вирішенні питань щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Участь України в СОТ дасть змогу для сприятлив умов доступу на світовий ринок вітчизняних послуг та товарів, включаючи стабільний розвиток торговельних відносин з усіма членами СОТ. Збільшення експорту вітчизняних продуктів відкриє нові межі не тільки в технологічній сфері, а й принесе значні прибутки виробникам та податковим надходженням в казну, що підніме добробут держави. Зовнішня конкуренція на широкий вибір товарів та послуг

буде стимулювати вітчизняні продукти до приємливих цін та підвищення якості продукції. Також наша країна буде мати доступ до вирішення всіх торговельних спорів та дискримінацій, які з юридичної точки зору регламентуються нормами та правилами усією світовою торгівлею. Отже, через проходження низку всіх договорів та рішень, 5 лютого 2008 року Президент України Віктор Ющенко разом з керівниками організації підписали угоду про вступ України до СОТ, а вже 16 травня 2008 року Україна стала 152 - им офіційним членом СОТ.

Також можна зазначити, що Україна приймає участь в регіональних організаціях та інтеграційних угрупованнях - Рада Європи, Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), Організація за демократію та розвиток (ГУААМ), Організації Чорноморського Економічного Співробітництва (ОЧСЄ) та ЦентральноЄвропейську ініціативу(ЦЄІ). Участь в цих організаціях допомагає Україні в сприянні економічного співробітництва та покращення умов для підприємницької діяльності.

Для реалізації співробітництва України з ЄС потрібен розвиток у внутрішньодержавном правовом механізмі, тобто у сфері юстицій та внутрішніх справ. Проте Україна обрала активну фазу розвитку в цих сферах ще з Угоди про Партнерство та Співробітництва. Стратегію розвитку у сфері юстицій та внутрішніх справ містить План Дій «Україна - ЄС» в які входять наступні питання: міграція та надання притулку; судочинство; боротьба з терористичними групами; прикордонне співробітництво та візова діяльність. Це є одні з головних питань, які обговорюються на зустрічах міністрів юстицій та внутрішніх прав України з керівниками Співтовариства. Одне з важливих питань це імміграційний контроль та слабо розвиненна прикордонна інфраструктура нашої країни. Наслідки супроводжуються великим напливом мігрантів, ризик безпекової ситуації в регіонах, ріст криміналу, втрата робочих місць для населення, додаткові бюджетні витрати для утримання мігрантів, це все буде негативно сприяти не тільки для України, а й для західних сусідів. 2008 року Прем'єр Міністр України поїхав з візитом до Брюсселя для встановлення діалога з Європейським Союзом щодо полегшення поїздок українцям до ЄС, та

подальшого встановлення безвізового режиму. Але на встановлення безвізового режиму знадобилося не мало часу. Для Української влади було поставлено низку умов, які потрібно було виконати для підписання угоди. Потрібно було створити план дій візової лібералізації; антикорупційні органи; запуск електронних декларацій та інші. 17 травня 2017 року президент України Петро Порошенко в Страсбурзі разом з головою Європейського парламенту Антоніо Таяні підписали довгоочікувану угоду про безвізовий режим України та ЄС. Для українців, які хочуть перетнути кордон з цілю туризму, бізнесу чи сімейних справах з терміном на 90 днів потрібно мати біометричний паспорт. Звичайно це не розповсюджується для людей з метою навчання чи працевлаштування, їм буде покладніше. Також українці не зможуть в'їхати до Ірландії, це є одна країна ЄС, яка не входить в перелік списку безвізового режиму. Згідно з опитування українського народу, майже 78% суспільства відповіло, що це стала однією з головною політичною подією за декілька років. [25]

Українське законодавство потребувало змін у деяких підходах до адаптації національного законодавства до норм і стандартів Європейського Союзу. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу здійснюється відповідно до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» No 1629-IV від 18 березня 2004 року, та від 15 жовтня 2004 року Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» No 1365 та ін. Але щоб зміни до адаптації національного законодавства України набрали позитивного вектора, потрібне належне фінансування з державного бюджету.

Також важливо зазначити, що формування нової політики ЄС стосовно України потребує уваги та інформаційної свідомості суспільства, сюди ми можемо віднести переваги та недоліки; проблеми; напрями та перспективи європейської інтеграції. Згідно з опитуваннями, курс на євроінтеграцію підтримує більшість населення України. Тим часом українське суспільство все

ще недостатньо розуміє про переваги та можливості, яке українське населення може отримати від поглиблення співпраці з ЄС та іншими країнами.

24 лютого 2022 року Росія вторглась на територію України, що вплинуло на подачу заявки на членство України до Європейського Союзу. Україна попросила прийняти її негайно «особливою процедурою вступу», це підтримали 8 країн членів ЄС. «Для цього потрібен час»: висловились голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн, але підтримала Україну в цій темі. В середині травня Денис Шмигаль заявив, що Ірландія також підтримала членство України в ЄС. Вже 8 квітня було передано законодавчу анкету головою Єврокомісії особисто Президенту України Володимиру Зеленському. Україна 9 травня вже остаточно завершила другу частину цієї анкети.

Важливим чинником для забезпечення громадської свідомості з питань євроінтеграції України, для належного вибору та сприйняття розширення Євросоюзу виступає інформаційна кампанія з питань підтримки європейського вибору України. Одним з таких чинників може бути теле-й-радіоэфіри програм з країн ЄС, прямі трансляції з самих міст, перекладені статті з іноземних мов, які можуть поширюватись в навчальні заклади. Це дозволить українцям дізнаватись позитивні чи негативні зміни, спостерігати за кроками в євроінтеграцію та поглиблюватися до інформаційно європейського простору. Також важливо забезпечить стабільність України в інформаційному колі ЄС, для формування в Європі позитивної громадської думки щодо перспектив вступу України в європейський простір.

1.2 Аналіз угоди про Асоціацію та зону вільної торгівлі між ЄС та Україною

Зона вільної торгівлі - це особливі міжнародні домовленості між країнами-учасницями для скасування податків та митних зборів, а також допускає взаємну торгівлю згідно з міжнародним договором.

Дискусія між Україною та Європейським Союзом щодо нової розширеної угоди на заміну Угоди про партнерство та співробітництво розпочалися у березні 2007 року в рамках Плану дій Україна-ЄС. Перший крок відбувся в вересні 2008 року на Саміті Україна-ЄС, результатом цієї зустрічі була домовленість угода буде називатися « Угода про Асоціацію». В період з 2007 р. по 2011 р. відбулося 21 раундів переговорів щодо Угоди про асоціацію та 18 раундів переговорів щодо розділу Угоди про створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі. 19 грудня 2011 року на саміті Україна-ЄС було оголошено про завершення переговорів щодо створення Угоди про Союз між Україною та ЄС. Ця угода є ширшою, ніж аналогічні угоди Європейського Союзу з Центральною та Східною Європою.

30 березня 2012 року на рівні керівників переговорної делегації було підписано Коаліційну угоду, а 19 липня 2012 року – розділ Угоди про створення зон вільної торгівлі.

З кінця 2012 року до середини 2013 року було здійснено офіційні переклади проекту угоди українською мовою та мовами країн-членів ЄС. Вже в 2013 році,

було прийнято рішення Європейської Комісії рекомендувати Раді ЄС для підписання Угоди та надання дозволу на її тимчасове використання до завершення процедур ратифікації державами – членами ЄС. Висвітлення проекту Угоди на Урядовому порталі з'явилося 9 серпня 2013 року.

Два етапи знадобилося для підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Перший етап відбувся 21 березня 2014 р. під час Позачергового Саміту Україна – ЄС. Прем'єр Міністр України А. Яценюк підписав політичну частину Угоди та Заключний акт Саміту. А саме, Зокрема, підписані Преамбула, Стаття 1, Розділи I «Загальні принципи», II «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики» і VII «Інституційні, загальні та прикінцеві положення» Угоди. На Саміті Українською Стороною також була зроблена заява, що зобов'язання України, які випливають зі статті 8 Угоди про асоціацію стосовно ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду 1998 р. будуть виконані після внесення відповідних змін до Конституції України.

Другий етап відбувся 27 червня 2014 р. в ході засідання Ради ЄС, була підписана економічна частина Угоди, яку підписав президент України Петро Порошенко та керівництвом Європейського Союзу і главами держав та урядів 28 держав – членів ЄС. Верховна Рада України та Європейський Парламент 16 вересня 2014 року одночасно ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. За обсягом та предметом Угода про асоціацію є найбільшим міжнародно-правовим документом в історії України та найбільшою міжнародною угодою, укладеною Європейським Союзом з третьою країною. Він визначає якісно нову форму відносин між Україною та ЄС за принципом «політичного союзу та економічної інтеграції» та служить стратегічним орієнтиром для системних соціально-економічних реформ України. Поглиблена та всеосяжна зона вільної торгівлі між Україною та ЄС, визначена в угоді, визначає правову основу для вільного руху товарів, послуг, капіталу та робочої сили на неповний робочий день між Україною та ЄС, а також для наближення нормативно-правових актів, спрямованих на: вступ України на спільний ринок ЄС.

1 вересня 2017 року в повному обсязі почала діяти Угода про асоціацію, зокрема безмитний доступ на ринок ЄС українські експортери отримали ще у квітні 2014 в межах автономних торговельних преференцій, а з 1 січня 2016 року Україна почала поступово знижувати свої мита для товарів з ЄС, після початку тимчасового застосування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі. Зони вільної торгівлі регулюють відносини між країнами, які мають угоди про вільну торгівлю. При цьому режим торгівлі з іншими країнами не змінився. Кожна країна може приєднатися до скільки завгодно угод про ЗВТ. Митний союз означає не лише формування зони вільної торгівлі між країнами, а й згоду на спільну торговельну політику з іншими країнами. Росія закликала Україну приєднатися до цього альянсу разом з Росією, Білоруссю та Казахстаном.

Угода про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС - це прагнення знизити та скасувати тарифи, що встановлюються постачальниками товарів, лібералізувати доступ до ринку та забезпечити вільний рух товарів та двосторонніх послуг та неспоживчих послуг шляхом приведення українських правил та положень щодо бізнесу у відповідність із правилами та нормами ЄС. Щоб повідомити українським підприємцям про те, що вони допоможуть розвивати свій бізнес на європейському ринку, представництво ЄС в Україні запустило новий проект UopenEU у соціальній мережі.

Також, одна не з мало важливих подій це Європейська політика сусідства. Яка була створена в 2003-2004 рока за ініціативою Європейського Союзу, для забезпечення стабільності та миру, а також розвиток співпраці із сусідніми країнами. Цілі Європейської політики сусідства є:

- співпраця з країнами-партнерами заради сприяння процесу політичних та економічних реформ,
- підтримка більш тісної економічної інтеграції,
- підтримка сталого розвитку
- забезпечення політичної підтримки та допомоги.

До Європейської політики сусідства входять 16 країн – найближчих сусідів ЄС на східному та південному кордоні: Алжир, Вірменія, Азербайджан, Білорусь,

Єгипет, Грузія, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Лівія, Молдова, Марокко, Палестинська автономія, Сирія, Туніс та Україна.

Амбіції України було підтримано Європейським парламентом у резолюції «Ширша Європа - сусідство: нові рамки наших відносин із східними та південними сусідами», ухваленій 20 листопада 2003 року. Не примітним є те, що Україна з огляду на її території, географічне розташування, тісні історичні та культурні зв'язки з Європою мала та має бути надана пріоритетна роль у реалізації нової політики сусідства ЄС. Європейська політика сусідства проводить свою діяльність, керуючись наступними принципами: спільна участь (співпраця визначатиметься за спільним погодженням сторін з урахуванням спільних цінностей та інтересів), диференціація (плани роботи країн мають на завдання: досягнення певної цілі).

Європейська політика сусідства має два періоди: до 2008 року та після 2008 року. На першому етапі ЄС намагався сформулювати політику з третьою групою держав-членів, які відрізнялися у своїх планах дій. На другому етапі стоїть завдання працювати у двох напрямках ЄПС: Середземномор'ї та Східної Європи. Концепція Європейської політики сусідства – це довгострокова співпраця ЄС зі своїми партнерами для виконання своїх обов'язків згідно з Планом дій Європейської політики сусідства (ЄПС).

У своїй роботі Європейська політика сусідства використовує двосторонній план дій між ЄС та кожною країною-партнером ЄПС.

У «Планах дій» показано головні вимоги, які пов'язані з:

- Політичними дискусіями та реформами;
- Економічної та соціальної співпрацею;
- Питання у сфері правосуддя, свободи та безпеки;
- Співробітництво торгівлі, ринкової та регулятивної реформи;
- Зосередження в певних галузях, таких як: енергетика, інформаційне суспільство, охорона навколишнього середовища, освіта та охорона здоров'я.;

Європейська політика сусідства зазнала деяких змін в 2015 році. Зосередження в головних завданнях стало на посилення співпраці з питань безпеки, а також більша участь у виробленні політики всіх партнерів. Від 2015 року нова політика мала намір концентруватися в таких завданнях:

- демократія, верховенство права та прав людини;
- економічний розвиток для досягнення стабільності;
- безпека;
- міграція та мобільність населення.

Отже, завданням Європейської політики сусідства є створення стабільних країн уздовж ЄС на кордонах ЄС шляхом сприяння належному управлінню, економічному та соціальному розвитку, модернізації та реформам. Особлива увага приділяється безпеці. Це проявляється у співпраці у сфері справедливості та свободи. ЄС разом із державою вирішує низку проблем, таких як організована злочинність, торгівля людьми та наркотиками та боротьба з тероризмом. Документ Європейської політики сусідства також зосереджується на розвитку торгових відносин, пов'язаних з імміграцією, та розширенні співпраці між судовою системою. Тому завданням Європейської політики сусідства є створення стабільної держави на кордонах ЄС шляхом сприяння належному врядуванню, економічному та соціальному розвитку, модернізації та реформам. Цілі та завдання політики сусідства пов'язані з розвитком європейської політики безпеки. На його думку, збільшення кількості країн, що конкурують з Європейським Союзом, означає гарантування миру та безпеки.

1.3 Поняття зовнішньої політики ЄС.

З набуттям чинності Лісабонського договору у 2009 році та його подальшою реалізацією Європейський Союз поступово зібрав складові елементи «зовнішньої політики», об'єднавши різноманітні компетенції, інструменти та ресурси, які досі були поширені між різними інституціями. Хоча цей процес все ще триває, а прогрес частково нерівномірний, певні риси більш узгодженого спільного підходу до формування зовнішньої політики зараз очевидні.

Зовнішня політика та політика безпеки ЄС, спрямована на урегулювання конфліктів і сприяння міжнародному взаєморозумінні, базується виключно на дипломатії та міжнародному праві. Також важливу роль в зовнішній політиці ЄС відіграє: торгівля, гуманітарна допомога, співробітництво та розвиток в усіх сферах.

Зовнішня політика ЄС та політика безпеки спрямована на:

- Збереження та забезпечення миру
- Зміцнення міжнародної безпеки
- Сприяння та розвиток міжнародному співробітництву
- Розвиток та зміцнення демократії, верховенства права, повага до прав людини

ЄС підтримує партнерські відносини з ключовими світовими гравцями, включаючи країни, що розвиваються, та регіональні групи. Прагнучи забезпечити вигідні умови для всіх сторін, щоб ці відносини ґрунтувалися на взаємних інтересах та вигодах. Зовнішня політика та політика безпеки Європейського Союзу спрямована на те, щоб 28 країн-членів мали більшу вагу на світовій арені, ніж якби вони діяли поодиноці [6 с. 12-15].

Лісабонський договір 2009 року заснував дипломатичне відділення ЄС, Європейську службу зовнішніх дій (EEAS) під керівництвом Верховного представника Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки. Європейська служба була створена для керування зовнішньої політики ЄС, також вона співпрацює з Європейською комісією з питань, до яких належать їх спільні завдання. ЄСЗС утворилася шляхом поєднання департаментів зовнішніх відносин Європейської комісії та Європейської Ради. ЄСЗС є автономною установою, яка має свій бюджет та центральний орган, (Генеральний директор із зовнішніх справ Рада закордонних справ ЄС).

Європейська дипломатична служба має шість географічних підрозділів, які очолює виконавчий директор. Відділ відповідає за такі географічні райони:

- Азія
- Африка
- Південна і Північна Америка
- Близький Схід
- країни Східної Європи та Західних Балкан, Росія
- також діє департамент глобальних та багатосторонніх питань

Зовнішня політика Європейського Союзу - це постійна загадка. Членство в такій прогресуючій організації, кожний раз ставить перед собою все складніші амбітні цілі у сфері формування зовнішньої політики, але в той же час кожна держава-член продовжує проводити свою незалежну зовнішню політику. Що стосується амбіцій ЄС, то зовнішньополітичне співробітництво призвело до координації, а координація, у свою чергу, поступилась прагненням до розвитку спільної зовнішньої політики. Занепокоєння про зовнішню політику було

передвісником спроб співробітництва в питаннях безпеки і, зрештою, оборонної політики. А бажання зберегти національне вето на прийняття рішень у рамках «другого стовпа» Спільної зовнішньої політики та політики безпеки (CFSP) поступилося місцем визнанню того, що, принаймні в деяких узгоджених сферах, детальна політика – спільні дії та спільні позиції – визначатиметься кваліфікованою більшістю голосів. З середини 1990-х років ми є свідками того, як відбулося стрімке розширення сфери політики та інституційної спроможності зовнішньої політики ЄС. Це відобразалось в структурних змінах в міжнародній системі- це кінець холодної війни, зростання нових проблем безпеки, поява однополярного світу – а також фактори, зовнішні для ЄС – насильницький розпад колишньої Югославії, наслідки ЄС для безпеки розширення, наслідки економічної та політичної нестабільності на південних і східних кордонах Союзу (після 11 вересня) – об'єдналися, щоб змусити ЄС досягти більших успіхів у тому, щоб говорити єдиним голосом. Можливо, найбільшим поштовхом до реформування зовнішньої політики ЄС є досвід його роботи у війнах, які супроводжували розпад колишньої Югославії. Єдність цілей, з одного боку, та інституційні та матеріальні можливості, з іншого боку, були ключовими проблемами, з якими довелося зіткнутися ЄС у розробці ефективної зовнішньої політики, а також бажання усунути недоліки щодо обидва цих вимірів, які породили інституційні зміни, що відбулися за останнє десятиліття. Зовнішня політика ЄС з цієї точки зору — це більше, ніж просто Спільна зовнішня та безпекова політика(СЗПБ). Він охоплював усі зовнішні відносини ЄС, поєднуючи політичні, економічні, гуманітарні, а останнім часом також військові інструменти, які були в розпорядженні Союзу [7 с. 23].

Отже, на початку XXI століття Європейський Союз зробив велечезні стрибки для розширення як географічного, так і секторального простору. Приєднання десяти нових держав-членів у 2004 році супроводжується просуванням вперед щодо нового конституційного договору, який частково кодифікує попередню практику в Союзі, але також розсуває кордони інтеграції вперед на подальший розвиток. Управління ЄС зовнішньою політикою було

одним із ключових питань у цій конституційній дискусії не тільки тому, що переговори в рамках Конституційної конвенції співпали з дуже публічною демонстрацією роз'єднаності ЄС перед і під час війни в Іраку 2003 р., а отже, необхідність більш ефективного вирішення питань зовнішньої політики було очевидним для багатьох, чи то прихильників, чи критиків війни. Але зовнішня політика в будь-якому випадку мала б фігурувати в конституційних дебатах, оскільки ця конкретна сфера політики має притаманне значення для конституційних основ європейської політики. Запропоновані компроміси – створення посад Президента ЄС та «міністра закордонних справ» ЄС для представництва Союзу за межами країни, подвійна компетенція Комісії та Ради. У цій сфері та попередні кроки до більшого використання голосування кваліфікованою більшістю – це подальший розвиток траєкторії, яка провела CFSP від Маастрихта через Амстердам та Ніццу. І конституційні дебати та інституційні зміни, безумовно, не закінчаться на цьому, враховуючи те, як глобальний контекст продовжує кидати виклик ЄС ефективно керувати своїми зовнішніми справами, не хтуючи чутливістю національних урядів та широкої громадськості в країнах-членах.

Зовнішня політика ЄС перебуває в процесі постійної еволюції, і останній період свідчить про те, що ця еволюція може бути як швидкою, так і громіздкою.

Розділ 2. РОЗДІЛ 2 РОЛЬ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ЄС

2.1 Специфіка ролі України в зовнішньої політиці ЄС

Міністр закордонних справ Німеччини Йошка Фішер у квітні 2000 р. оголосив, що Європа має спрямувати рух до повної інтеграції та врешті-решт сформувати єдину федеративну державу зі спільним законодавством, спільними органами виконавчої влади та спільною зовнішньою політикою та політикою безпеки. Побудова «спільного європейського дому» захопило його та європейських політиків думки і поставили на порядок денний питання «Що таке Європа?». Оскільки слово «Європа» часто вживається для позначення 27 держав (нинішніх членів ЄС плюс країни, які перебувають у процесі переговорів про вступ), в українських політичних колах все частішає критика ЄС за «приватизацію поняття Європи» [8].

Якщо розглядати Україну, то це не обмежується «географічними» та «культурологічними» дискусіями про те, чи Україна є частиною Європи.

Головне питання, яке можна поставити, чи дійсно Україна може претендувати на членство в Євросоюзі у найближчому майбутньому, які реальні кроки для цього вона може зробити і які робляться, а також які альтернативи можуть бути.

Донедавна рішення ЄС продовжувати дискусію з Україною за принципом Угоди про партнерство та співробітництво, а не починати говорити про угоду про асоціацію, знайшло відображення у багато цитованому коментарі комісара ЄС Гюнтера Ферхойгена про те, що будь-які дискусії щодо Потенційної кандидатури України на членство була «безвідповідальною», додавши: «Я вважаю, що кожен, хто вважає, що Україну потрібно прийняти до ЄС, можливо, має аргументувати, що Мексику потрібно взяти до США. Справа не тільки в тому, що ВВП України на душу населення становить лише чверть від Словаччини і менше п'ятої частини ВВП Угорщини – деякі країни-кандидати, як-от Румунія та Болгарія, мають досить скромні показники щодо свого економічного прогресу. Проблема України полягає в тому, що вона занадто повільно трансформує свої інституції, економіку та суспільство, щоб бути надійним претендентом. Інша сторона медалі полягає в тому, що ЄС, прийнявши політичне рішення включити країни ЦСЄ до процесу розширення ЄС та сприяти розвитку інституцій, які дозволили б цим країнам бути повністю сумісними з інституціями та практиками ЄС, утримався від прийняття аналогічного рішення щодо України» .

Україна була першою країною СНД, яка підписала Угоду про партнерство та співробітництво (УПС) з ЄС у 1994 році та приєдналася до Ради Європи. Європейська інтеграція була оголошена стратегічною метою уряду. Проте УПС було ратифіковано державами ЄС лише в 1998 році, коли інші країни ЦСЄ вже просунулися далеко вперед із своїм асоційованим членством. Хоча до реалізації УПС було ще далеко, 11 червня 1998 року Президент України схвалив Стратегію інтеграції України до Європейського Союзу, в якій зазначив, що «національні інтереси України вимагають ідентифікації України як впливової європейської країни, повноцінної повноцінний член ЄС». Особливу увагу було зроблено на тому, що в результаті розширення ЄС на схід Україна матиме спільний кордон з

ЄС, що «створить принципово нову геополітичну ситуацію», що потребує «чіткого та всебічного визначення зовнішньополітичної стратегії», щодо інтеграції України до європейського політичного, економічного та правового простору». Стратегія визначила основні вимоги інтеграційного процесу як наближення законодавства України до законодавства ЄС, політичну консолідацію та демократію, економічну інтеграцію та розвиток торгівлі, співробітництво у сфері юстиції та внутрішніх справ, а також визначила основні пріоритети для органів державної виконавчої влади на період до 2007 року, коли очікувалося виконання Україною умов для повноправного членства в ЄС. Основним середньостроковим зовнішньополітичним пріоритетом було визначено набуття статусу асоційованого члена ЄС. Зближення законодавства розглядалося як спосіб «забезпечити розвиток політичної, ділової, соціальної, культурної діяльності громадян України, економічне зростання країни в рамках ЄС, а також сприятиме поступовому покращенню добробуту, роблячи його ближче до рівня, який існує в країнах-членах ЄС». Передбачалося, що розвиток економічної інтеграції передбачатиме лібералізацію та синхронізацію у відкритті ринків ЄС та України, досягнення торгового балансу, створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні, полегшення доступу українських товарів на ринок ЄС, а також заходи щодо посилення конкуренції та протидії державному протекціонізму. Стратегія передбачала галузеве співробітництво насамперед у сферах транс'європейських транспортних шляхів, виробництва енергії та інформаційних мереж, а також наголошувала на співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ (ЮВС), зокрема у запобіганні та боротьбі з організованою злочинністю та наркобізнесом, митному співробітництві, наука і дослідження. Було висвітлено безпековий вимір інтеграції: «Визнання Європейським Союзом значення України у створенні нової архітектури європейської безпеки може і має використовуватися як важливий інструмент реалізації українських інтересів у відносинах з ЄС». Він передбачав «всебічну інтеграцію України в європейське політичне, правове, економічне, інформаційне та культурне середовище» та «визначення політики ЄС щодо України, її відокремлення від політики ЄС щодо

Росії та підтримку європейських країн та світової спільноти, стратегії інтеграції України з ЄС». Однак поки що ЄС не виявив особливого ентузіазму щодо інтеграційної ініціативи України, чітко вказавши, що Україна повинна спочатку виконати свої зобов'язання за УПС. Прямі контакти між українськими міністерствами та іншими органами виконавчої влади та відповідними Директоратами Європейської Комісії залишаються рідкісними, а засідання Ради з питань співробітництва Україна-ЄС переважно дають лише декларації про наміри продовжити дискусію [8].

Ця не досить позитивна відповідь не злякала українське керівництво. У своїй інавгураційній промові 30 листопада 1999 р. новообраний президент України Леонід Кучма заявив: «Підтверджуючи наш європейський вибір, ми визначаємо вступ до Європейського Союзу як нашу стратегічну мету». Стратегія інтеграції до ЄС була розроблена в амбітну Програму інтеграції України до Європейського Союзу, запроваджену указом Президента від 14 вересня 2000 р. Для сприяння наближенню законодавства України до законодавства ЄС було прийнято ряд указів та резолюцій, і з'явилася значна кількість звітів, що описують технічну допомогу та поради, надані українському уряду. Однак на перспективи практичних кроків значною мірою вплинула відсутність адекватних інституцій, здатних здійснити бажані зміни.

Українське керівництво постійно наголошує на своєму «європейському виборі», неодноразово висловлювало стурбованість небажанням ЄС включати Україну в процес розширення та закликало до консультацій щодо шляхів мінімізації потенційного негативного впливу розширення ЄС на Україну, формалізації та інституціалізації України. Відносини ЄС у сфері ЮВС, зовнішньої політики та політики безпеки, військового та військово-технічного співробітництва та, нарешті, реформування системи органів Україна-ЄС з метою підвищення ефективності всіх існуючих інструментів у відносинах між Україною та ЄС.

2.2 Проблеми та перспективи інтеграції України до ЄС.

В сучасних умовах характерною рисою для процвітаючих країн, які не стоять на місці, а постійно хочуть розвиватися та займати якомога краще місце на міжнародній арені є активізація інтеграційних процесів у світі. Україна взяла вектор до євроінтеграції, це дає змогу для більшої співпраці з ЄС. Майбутнє України вже дуже складно уявити без інтеграційних процесів, тому саме це є метою нашої держави на найближчі роки.

Співробітництво з ЄС виведе Україну на новий рівень в міжнародній арені, зміцнить статус країни в світовій системі міжнародних відносин, що забезпечить розвиток сильній економічній та демократичній державі, а також це стане засобом для реалізації національних інтересів. Але кожний українець повинен розуміти, що інтеграційні процеси є досить складним процесом, тому може виникнути не мало проблем на шляху до членство в ЄС [9].

Інтеграційні процеси до ЄС в нашій країні мають дуже довго історію, але з кожним роком вони набувають нових красок, та й цілком зрозуміло, що це не буває швидко. Щоб вирішити яку модель інтеграції вибрати, українцям довелося пройти через низку неприємних умов: революція гідності, анексія Криму, військові дії на сході країни. Але врешті-решт було прийнято рішуче крокувати в напрямку європейського шляху розвитку. Вибір інтеграції будь-якою країною має три фактора: правовий, економічний та політичний. Для України ці три фактора є не мало важливими. Правовий фактор полягає у забезпеченні суверенітету, демократичності та системності реформ держави, економічному – забезпеченні розвитку держави та добробуту народу, політичному – забезпеченні майбутнього політичного статусу держави.

Звичайно, є низка проблем до поглиблення інтеграційних процесів між Україною та Європейським Союзом. Однією з головних є недостатній рівень проінформованості громадян України, тому не всі українці бачуть наразі Україну в ЄС. Щоб дізнатися думку українців було проведено опрос в соціальній мережі, « Чи готова Україна вступити до ЄС?» (мал.1).

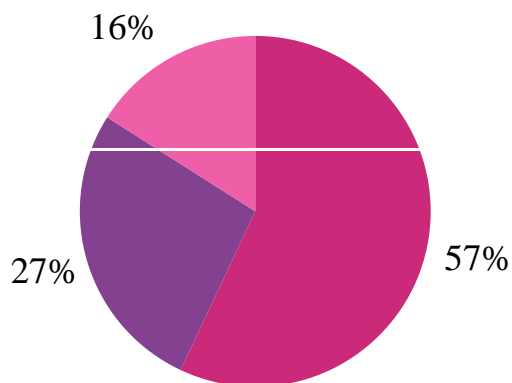
На думку 27% опитаних українців, Україні спочатку розібратися з проблемами в країні, а потім вже мати намір вступати до ЄС, а 16% взагалі не можуть відповісти. Наступне питання, які було запитане в українців це «Які саме проблеми потрібно вирішити перед вступом до Євросоюзу?» (мал.2).

Тут результати досить сподівані 60% хочуть щоб спочатку закінчились бойові дії, 24% щоб економіка нашої країни мала сильніший характер, потрібно подолати безробіття, збільшити плати, пенсії, підняти на вищий рівень медицину, освіту, зробити доступним житло та розвивати інфраструктуру України. 10% хочуть банально просто поборити корупції, яка має досить

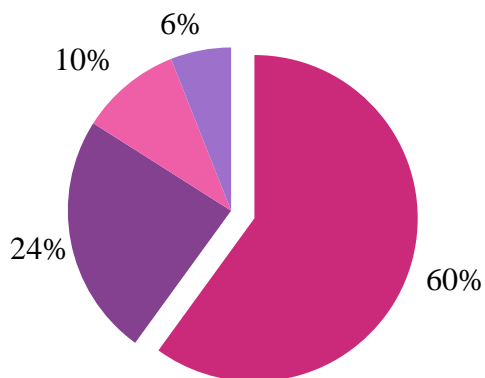
активні фази в нашій країні, та ще б хочуть кардинально змінити судову гілку влади, звільнити всіх суддів і прокурорів, які працювали раніше змінивши їх на молодих фахівців.

Стосовно проблем, думки громадян поглиблення інтеграційного процесу можна поділити на декілька факторів:

1. Це низький рівень проінформованості;
2. Деякі українці не досить вірну розуміють цю кухню, і тому вважають вступ України до ЄС не має вигоди та позитивних наслідків для населення, що тільки Євросоюз мислить тільки в своїх інтересах.
3. Проблемою виступають вимоги Європейського Союзу й узагалі можливе розірвання стосунків із Росією та країнами СНД.
4. Також занепокоєння викликає висока конкуренція європейських товарів, що відправить вітчизняні товари на друге місце.
5. Одна з тяжких для України впливів це корупція, правосуддя, злочиність та реформи.

- Так, готова
- Ні, спочатку потрібно розібратися з проблемами в країні
- Важко відповісти

- Припинити бойові дії
- Побороти економічну кризу підняти рівень життя
- Перемогти корупцію
- Кардинально змінити судову гілку влади

Співпраця України з ЄС наблизить українське населення до європейських стандартів, покращить добробут в країні. Також не тільки ми можемо взяти щось з ЄС, а може статись взаємообмін української культури та одночасне становлення України й як інтегрованої частини глобального суспільства, й як національної держави. Членство надасть нам безпековий характер, тобто зміцнення національній безпеці, що не мала важливо. Крім того основними напрямками співпраці України та ЄС є не тільки безпека та співробітництво, а й інвестиції, енергетика та торгівля [10].

Фінансова та гуманітарна допомога від ЄС постійно триває лише з 1991 р. перевищив 4 млрд. євро і постійно зростає. В період з 2014-2020рр. ЄС надало загальний пакет допомоги близько 12 млрд. євро. Водночас з ЄС Україну підтримують інші міжнародні організації та країни. У систематикі реформ та надання економічній консультацій допомагає Світовий банк. МФВ слугує механізмом негайних реформ, які потрібні для стабільності у сфері фінансів та макроекономіки. Також Україні фінансово допомагали США, Канада, Швеція, Німеччина, Японія та Швейцарія. Фінансова допомога надавалася для поліпшення технічних проектів, а саме для національної безпеки та оборони. Для євроінтеграції України потрібно провести зміни в системі реформування судової, конституційної та виборчих системах, також потрібно подолати корупцію, вивести український бізнес абсолютно на новий рівень та підвищення рівня енергоефективності. Для підтримки цих реформ ЄС виділив допомогу у розмірі 13 млрд. євро. Також варто зазначити, що Україні необхідно підвищити прозорість даних та надати статистику наданої допомоги, а також уважніше стежити за ефективністю такої допомоги. Це посилить вплив допомоги на економічний розвиток країни.

Отже, щоб допомога ЄС та інших країн дійсно правильно дійшла до русла і мала ефективність, яку відчували б громадяни, а це на добробут населення та економічний розвиток країни. Тому необхідно визначити внутрішні фактори, які перешкоджають вступу України до ЄС:

- Повільні темпи економічних реформ та змін в реформуванні правових систем;

- Високий рівень корупції та економічної злочинності;
- Відсутність розуміння євроінтеграції серед населення;
- Відчувається явна нестача досвідчених експертів з європейської інтеграції;
- Відчувається помітний економічний розрив України та Європейських країн;
- Суперечливість правової системи;

Тобто, українській владі та населенню добре відомо зякими фактори потрібно працювати та удосконалювати, що Україна набула членства в ЄС. Тому вступ України до Європейського Союзу є набагато перспективнішим з огляду на вплив інтеграційних факторів на політичну, економічну та соціальну сфери країни [10].

Український приклад наочно показує, що нормативна влада самого Європейського Союзу, не підкріплена іншими формами впливу, не може бути основним інструментом стабілізації східноєвропейського простору. У кращому випадку вони можуть слугувати механізмом бажаних змін, але для цього потрібні сприятливі політичні умови. Працювати з Україною, щоб зосередити увагу на деполітизованих функціональних сферах, означає обмеження діяльності українського уряду та ігнорування серйозних політичних протиріч, від яких неможливо абстрагуватися навіть від жорстких інституційних рамок. Відносини між Україною та Європейським Союзом не є суто двосторонніми, але вони, очевидно мають загальноєвропейське значення і не можуть бути зведені до обмеженої галузевої конвергенції. Шляхом вирішення проблеми ефективності політики ЄС в Україні є обмеження «регуляторних амбіцій» ЄС, для конкретного визначення політичних цілей, диверсифікація засобів забезпечення та розширення політичної бази. ЄС має узгодити свої нормативні вимоги з геополітичними потребами своїх країн-партнерів і своїми правами на свої національні проекти розвитку, не вимагаючи повного й автоматичного впровадження правил та положень ЄС, незалежно від реальності поточної ситуації. Основною умовою стабілізації східноєвропейського простору загалом і України окремо є нормалізація політичних процесів на трьох рівнях. Це і рівень відносин з Росією, і рівень відносин з іншими країнами Східної Європи, і рівень

внутрішніх справ. І завдяки такої стандартизації впровадження стандартів і цінностей ЄС може бути успішним у цій сфері.[10]

За період незалежності Україна суттєво змінила своїх торговельних партнерів, раніше її зв'язки були більш зосереджені з СНД, а наразі було укріплено та переорієнтовано на партнерів ЄС та Азію. Але можливість світової кризи, через регіональну диверсифікацію, яка є особливим нормалізуючим фактором у разі виникнення регіональних дисбалансів. Регіональне перегрупування відбулося, незважаючи на офіційно більш сприятливий торговий режим між Україною та СНД, ніж ЄС та країни Азії. Невизначеність має альтернативну вартість для країни, яку можна оцінити як інвестиційну втрату, тому політика регіональної інтеграції має бути чіткою та послідовною для підтримки довіри інвесторів. Невизначеність, спричинена жвавою громадською дискусією щодо участі України в Митному союзі та потенційних змін у торговельній політиці, ймовірно, вплине на країну, оскільки інвестори, зацікавлені в Україні, не впевнені щодо майбутнього регуляторного режиму, а отже, і доступу до сусідніх країн, тобто їх ринку. Тому доцільно уточнити, що таке торговельна політика країни.

Досить цікаво поглянути, як в майбутньому відбудеться зміна в торговельних режимах і як це зможе вплинути на економіку України.

РОЗДІЛ 3 ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.

3.1 Україна на етапі підтримання національної та міжнародної безпеки

Участь у міжнародній та національній безпеці характеризується посиленням взаємозалежності націй і дозволяє виявити тенденції в інтеграційних процесах, глобальну цілісність та прагнення до інтеграції. Щоб змінити природу цього явища, необхідно змінити правові норми. Міжнародна та національна безпека розвивається під впливом низки факторів, які особливо важливі в епоху

глобалізації. Це підтверджує необхідність удосконалення правового порядку регулювання рамкового процесу в сучасних умовах.

Глобалізація посилює залежність країн від наслідків впливу міжнародних рухів, економічних товарів, капіталу та технологій. Поява глобальної економічної системи стирає кордони національних економік, пов'язаних з міцними комерційними, фінансовими, політичними та іншими зв'язками. Дослідники глобалізаційного процесу відзначають, що такі інститути, як держави і закони, займають важливе місце в структурі розвитку цивілізацій, оскільки, перш за все, є складовими державних і світових систем. По-друге, це один із компонентів, найбільш уразливих до модифікації [11 с.77].

Міжнародна ситуація 21 століття підтверджує важливість: безпеки людини, розвитку особистості, праці, харчування, екологічної безпеки та захисту людей від влади. Сутністю національної безпеки (захист життєво важливих інтересів осіб, компаній і держав від внутрішніх і зовнішніх загроз) є особливе та справедливе поєднання об'єктів (компонентів), функціонування цивільних гарантій та механізмів надійного захисту. Це заохочує дослідження та належне усвідомлення природи сучасної національної та міжнародної безпеки.

Але в наш час ми спостерігаємо, через зміни в міжнародній системі, відбулися глобальні проблеми в формуванні міжнародної безпеки. В сучасному житті глобальні зміни міжнародного безпекового середовища можуть слугувати такі чинники як: етнічні чи релігійні, глобалізація, намагання окремих країн порушити світовий порядок. З кожним днем одні країни набираються сили та могутності та стають новими наддержави, а інші відходять в сторону. Але кожна держава хоче показати своє місце на міжнародній арені. З часом це стає зробити дуже складно, замість дипломатії та міжнародного права з'являються конфлікти та війни. Після закінчення «холодної війни» з'явилася велика можливість країнам Європи набрати швидкі оберти розвитку та технологічних процесів, без страху ядерної війни [11 с. 16].

Загрози можна поділити на національну та міжнародну, залежно від різних критеріїв. Більшість вчених виділяють за критерієм характеру загроз: політичні,

військові, економічні, соціальні, культурні, екологічні та ідеологічні. Також можна проаналізувати головні з них:

- екологічні проблеми;
- демографічні проблеми;
- загроза ядерної, хімічної, фосфорної зброї;
- поширення наркоманії, алкоголізму та СНІДУ;
- поширення та збільшення міжнародного тероризму;
- порушення прав людини;
- зростаючий розрив економічного розвитку між розвиненими країнами та країнами, які розвиваються;
- протистояння між християнським та мусульманським світом;
- боротьба за світове лідерство;
- проблема голоду та злиднів в деяких країнах;
- руйнування культурної спадщини;
- загроза світової ядерної війни;

За останні роки військово-політична ситуація набула якісно нового вигляду і швидко змінюється, вона формується під впливом потужного процесу, що відбувається у сфері міжнародних відносин. Це значною мірою зумовлено посиленням конкуренції між глобальними та регіональними центрами влади за збереження та напрямку свого впливу.

Зростає ризик збройних конфліктів різного масштабу, швидкої ескалації та втручання сусідніх держав. Усе це потребує пошуку розумного балансу та поєднання систем національної безпеки, які беруть участь у структурі колективної міжнародної безпеки. Сьогодні стало зрозуміло, що ми можемо гарантувати нашу національну безпеку лише у тісній співпраці з іншими країнами та народами. Як суверенна держава Україна перебуває на важливому етапі свого розвитку. Навіть у надзвичайно складних умовах наша країна стає повноцінним гравцем у міжнародних відносинах, захищаючи свій суверенітет та

територіальну цілісність від збройної агресії долаючи всі труднощі та невдачі [12].

Враховуючи досвід останніх років та досвід інших країн, Україна визначає нові виклики та перспективи внутрішнього та зовнішнього розвитку.

Останні роки наша держава постійно направлена гучними заявами про вступ НАТО та ЄС, щоб вони виступала гарантами нашої національної безпеки. Але досі політики, дипломати та науковці не можуть сказати, чи потрібно Україні НАТО та ЄС. Якщо Європейський союз відкрив нам двері для модернізації економіки, розвитку та співробітництва з іншими країнами, залучення іноземного капіталу в нашу державу, вихід вітчизняного товару на європейський ринок, подолання технічної відсталості, розвиток в сфері медицини, перспективи у формування зони вільної торгівлі та багато іншого. То якщо говорити про НАТО виникає більше питань [13 с. 34-36].

Звичайно, НАТО - це та організація, що дає безпеку та стабільність. НАТО дає гарантію на безпеку, політичними та військовими методами всім державам-учасникам, а якщо взяти останні події в Україні, це саме те що їй потрібно. Для підтримання миру та забезпечення безпеки альянс відносить такі положення:

- кожна держава-учасниця прагне тільки миру;
- організація спільної допомоги в сфері військової між країнами у разі нападу будь-якого члена НАТО;
- організація взаємодії між країнами, учасниками НАТО через консультації;
- допомога в гуманітарній чи медичній сфері;
- можливість виходу та розширення Альянсу.

Історія України та НАТО має давні корні, ще коли наша держава здобула незалежність вона вступила до Ради північноатлантичного співробітництва (1991 рік) і програми «Партнерство заради миру» (1994 рік). З кожними роками відносини України та Альянсу набирали нових обертів та досягнень. У червні 2017 року Верховною Радою було прийнято закон, яким членство держави в Альянсі знову ухвалено стратегічним пріоритетом національної зовнішньої і безпекової політики. У 2019 році відповідна поправка до Конституції України

набула чинності. Вже в осени 2020 року президентом Володимиром Зеленським було прийнято нову стратегію про безпеку та співробітництво України з НАТО, що забезпечило б національну безпеку та подальше членство в організації. Влада України поставила завдання для активного політичного діалога та розвитку співробітництва з Альянсом, та розпочала поглиблену фазу реформ в сфері оборони та безпеки, а також було розпочато перехід Збройних Сил України до стандартів НАТО. Україна це та держава, що повністю поділяє загальні цінності та принципи Альянсу. У відповідь НАТО визнає територіальну цілісність України в межах її кордонів. Також члени Альянсу допомагають покращити: командування, контроль і зв'язок, логістику, стандартизацію, кіберзахист, військову соціальну адаптацію та стратегічну комунікацію. НАТО також приділяє увагу в реабілітації поранених солдатів, а багато союзників надають Україні військову та технічну допомогу на двосторонній основі. Ця робота продовжує розвивати оперативну сумісність між українськими збройними силами та НАТО, включаючи регулярну участь України у навчаннях Альянсу. Вступ України до НАТО - це не тільки гарантії безпеки та оборони, до яких входить соціальний та економічний розвиток, а це стати механізмом колективної безпеки, чій голос буде на рівні інших держав. Тобто, весь цей час тільки НАТО думає, чи Україна дійсно гідна для вступу в їх лаври? Чи зможемо ми бути гідним представником їхнього Альянсу? Але це Україна повинна задуматись, чи вони гідні прийняти до себе таку країну. Так, вступивши в НАТО ми б отримали досить багато переваг, але всі забувають і про недоліки. Одні з яких найбільше привертають увагу це:

- Обмеження в самостійності прийняття рішень у сфері оборонної та зовнішньої політики;
- Розширення Альянсу може завдати значної шкоди діяльності НАТО з огляду на широку географію альянсу, особливо у сфері фінансів;
- Давня напруженість у відносинах США з Францією та Італією через командування НАТО в південному (Середземноморському) регіоні. Україна

має вихід до Чорного та Азовського морів. Можна лише уявити, що станеться, якщо врахувати силу, яка може вплинути на цю територію;

- Напруженість конфлікту з Росією, через посилення розбіжностей геополітичних інтересів. Тому навіть намагання вступу до Альянсу може спричинити глобальні наслідки.
- Навіть членство в НАТО не буде гарантом безпеки для України, конфлікт Греції та Туреччини слугуватиме прикладом;
- Всі кроки України в зовнішньої чи внутрішньої політики будуть під наглядом Альянсу.

Всі ці недоліки мають сильніший характер і нажаль перекривають переваги, тому наразі нам це потрібно. Також, для вступу потрібно знати що тебе там хочуть бачити, а поки що НАТО самі не розуміють: що? коли? і як?

Дуже гарно висловився на цю тему наш президент Володимир Зеленський на 58-й Мюнхенській конференції з питань безпеки. Він сказав: «Що стосується НАТО. Нам кажуть: двері відкриті. Але поки що стороннім вхід заборонено. Якщо не всі члени Альянсу хочуть нас бачити або всі члени Альянсу не хочуть нас бачити – скажіть чесно. Відкриті двері – це добре, але нам потрібні відкриті відповіді, а не роками незакриті питання. Хіба право на правду не входить до наших розширених можливостей? Найкращий час для неї – найближчий саміт у Мадриді. РФ заявляє, що Україна прагне вступу до Альянсу, щоб повернути Крим силовим шляхом. Тішить, що слова «повернути Крим» з'являються в їхній риториці. Але вони не уважно читали статтю 5 Статуту НАТО: колективні дії передбачені для захисту, а не нападу. Крим і окуповані райони Донбасу неодмінно повернуться до України, але тільки мирним шляхом.»

Також, потрібно виділити, що після вторгнення російських військ на українську територію 24 лютого 2022 року, Збройні Сили України показали результат який ніхто не міг очікувати. Можливо у нас немає таких військових споряджень, які відповідають стандартам НАТО. Але тепер ніхто не може сказати, що наша армія не відповідає стандартам НАТО. Україна показала, на що вона здатна і як багато вона може дати загальній безпеці в Європі. Крім того,

Український батальйон "Азов" визнали найбоєздатнішим елітним приватно-бойовий підрозділ у світі. Стійкість та мужність «Азова» було визнано на міжнародному рівні військовими експертами. Після вторгнення весь світ зрозумів на що здатна Україна і як всі помилялись, але вона як ніхто наразі потребує допомоги. «Коли це все нарешті буде, це дасть нам так само, як і вам, сто відсотків безпеки», – переконаний Володимир Зеленський.

Отже, вступаючи в будь-яку коаліцію держава сама повинна розуміти, які кроки їй потрібно зробити, а саме:

- 1) Реалізувати окрему зовнішньополітичну програму, яка повинна складатись з чітко визначеними національними інтересами, у рамках геополітичного та гео економічного характеру;
- 2) Удосконалити та виконати проведення реформ європейського стандарту;
- 3) Вивести та надійно закріпити вітчизняний потенціал на міжнародній арені;
- 4) Визначення принципово важливого кола співробітництва для України, співпраця з партнерами може стати механізмом економічного розвитку;

3.2 Мінські угоди та роль ЄС в їх підписанні.

Закінчення так званого договору між Україною та Російською Федерацією означало початок нового етапу у відносинах між двома країнами. Колишні союзники знаходяться на межі розриву дипломатичних відносин. За словами В. Горбуліна: «вчорашні партнери оцетинились как псы перед схваткой. Война полномасштабная, без ограничений и сдерживающих рамок, впервые представилась как вполне возможная реальность... Но не менее страшным было осознание того, что даже с учетом короткой народной памяти, искусственно спровоцированный Кремлем развод между украинским и российским народами – надолго. Не исключено, что подобно круто замешаному тесту враждебности хватит не на одно будущее десятилетие» [14].

У лютому 2014 року почалася російсько-українська війна, початковим етапом якої стало порушення Росією двосторонніх і багатосторонніх угод. Після Майдану 2013 року Росія анексувала Крим і Севастополь. Також були проголошені Донецька Народна Республіка (ДНР) і Луганська Народна Республіка (ЛНР), які 24 травня 2014 року оголосили про інтеграцію до Новоросії, коаліції Народних Республік.

Збройна агресія Росії докорінно змінила військово-політичну ситуацію в Україні, на всьому континенті та в нашій державі. Анексія Криму, окупація частини Донецької та Луганської областей, утримання Придністров'я під контролем Росії утворили «трикутник» реальних загроз для України. Кожна «піка» відіграє певну роль у антиукраїнській політиці Кремля. Взавши разом, Росія може мати довгостроковий негативний вплив на формування та виконання внутрішньої та зовнішньої політики України, зокрема щодо європейської та атлантичної інтеграції. У разі реалізації намірів Росії розмістити авіа базу на території Білорусі, «геометрію» військової загрози Україні доповнить північна «вершина», вважає Володимир Горбулін [15].

2014-й рік став переломним етап для України, після нього державу накрило темною тучею нерозв'язних проблем, які залишаються актуальними і на сьогодні. Ці проблеми носять не тільки внутрішньополітичний характер, а й соціальний, який зумовлений зовнішніми проблемами. Каталізатором проблеми

було протестування проти влади, на той момент президента Віктора Януковича та його партії. В 2013 році він відмовився від укладення угоди про економічну Асоціацію з ЄС і взяв натомість кредит від Росії на 15 мільярдів доларів, тим самим підтвердив свій статус проросійського політика, який повністю залежний від Російського керівника. Суспільство, і без того змучене економічною кризою, соціальними проблемами та спробами Януковича протидіяти українському народу дало незворотній шлях та виклик. Замість того щоб на рівні демократичності та дестабілізації знизити конфлікт, влада кинула останню іскру антипротестних законів 16 січня — і стався вибух. Протести набули значних масштабів по всій країні, було навіть захоплені держані установи. Водночас був створений на відповідь («Майдану») рух «Анти-Майдан», який керувався та фінансувався іншими верствами еліти й орієнтований на Росію як на головного партнера [16].

Результат відбувся в столиці в лютому. Після кровопролитних вуличних боїв 18 - 20 лютого Янукович втік до Росії, втративши віру в здатність деморалізованих силовиків та однопартійців продовжувати захищати та підтримувати свій уряд. Бурхливу радість протестувальників та їх лідерів, які швидко зайняли керівні посади в уряді та парламенті, затьмарили новини з Криму. Існувала акція проти збільшення членства України, що призвело до захоплення влади на півострові загоном підрозділів російської армії та виведення з Києва численних добровольців, у тому числі колишніх українських силовиків. Частина українських військових, правоохоронних органів та урядовців стала на бік Росії, а частина відійшла на материк. Референдум щодо Російської Федерації в Криму 16 березня «узаконив» те, що сталося насправді.

Побачивши успішний приклад своїх кримських товаришів, учасники «Анти-Майдану» розгорнули активні протести в інших містах України. В Одесі, Харкові, Запоріжжі, Донецьку та Луганську діяв досить потужний антимайданний рух. Як і на Майдані, в Антимайдані брали участь різні групи з різними цілями. Але якщо на самому Майдані домінували великі українські конгломерати та групи, контрольовані українськими політиками, то після

анексії Криму проросійські активісти відчували сміливість і почали діяти, щоправди зміни відбулися в сфері тематики. Якщо на Майдані головні теми піднімалися «бандерівці та корумпувані західні лідери», то теми змінилися в русло якнайменше федералізації, та щонайбільше закінчувалось приєднання до Росії.

Невелика кількість лівих активістів та окремих членів КПУ намагалися перекваліфікувати порядок денний на соціально-економічні питання, але зазнали невдачі. Підписання указу про початок антитерористичної операції, виконувачом обов'язків Президента України Олександр Турчинов відбулося 14 квітня. Після цього все почалося з кожним днем набирати обертів, це було задто швидко, але неухильно. Трагедія в Одесі де загинуло кілька десятків людей, через сутичку між активістами Майдану та Анти-Майдану, в цей ж час розпочалися бої біля Слав'янську. А вже після інаугурації в президента Петра Порошенка, українські силовики разом з добровольцями та частиною Національної Гвардії перейшли в наступ. В той час українська армія не була настільки готова, щоб виконувати поставлені військово-стратегічні задачі та переходити в контр-наступ, і тому стався крах і вони опинилися в оточенні під Іловайським. Це означало що для Росії була фактично відкрита дорога до « кородиру на Крим», що ставило під загрозу Запоріжжя та Маріуполь. І досить зрозуміло було, що Росія не той справедливий ігрок на міжнародній арені, який керується міжнародним правом, і вони можуть активно діяти не тільки в Криму, а й на сході України.

Перший протокол Мінські угоди було підписано 5 вересня 2014 року, це була угода укладена учасниками Тресторонньої контактної групи, щодо спільних кроків, спрямованих на імплементацію Мирного плану Президентом України Петром Порошенком та ініціатив президента Росії В. Путіна. У переговорах брали участь: від України — другий президент Леонід Кучма, від Росії — посол в Україні Михайло Зурабов, а також представник ОБСЄ — Хайді Тальявіні й лідери ДНР та ЛНР Олександр Захарченко та Ігор Плотницький відповідно.

Також, очевидно був проведена телефонна розмова між П. Порошенком та Путіним про загальні пункти протоколу. Щодо змісту протокола, його можна поділити на 3 пункта:

1. Про припинення бойових дій;
2. Про врегулювання конфлікту;
3. Про безпекову ситуацію в зоні бойових дій.

В першому пункті освітлюється про двостороннє припинення вогню, забезпечення контролю за допомогою ОБСЄ та обмін полоненими. У другому пункті розглядається положення про децентралізацію влади в Україні, зокрема через укладення закону про особливий статус деяких районів Донбасу, проведення місцевих виборів у цих районах за новим законом. Також методи для позитивних наслідків гуманітарного та економічного становища на території конфлікту. Третій пункт це забезпечити контроль над кордоном з боку ОБСЄ, виведення незаконних збройних угруповань, бойовиків та найманців, гарантії безпеки для учасників конфлікту а, також не мало важливо «продовження особливого загальнонаціонального діалогу».

На той час Україна не була готова до війни та збройних протистоянь. Українська влада розуміла, що бойовий крах та велика загроза продовження бойових дій може привести до незворотніх втрах, а саме до ще більших втрат територій та життів, та внутрішньої дестабілізації, аж до повної втрати суверенітету України як держави. Тому чого українська влада пішла на двосторонній протокл і погодився на умови миру цілком зрозуміло. Інша сторона сіла за стіл переговорів через низку проблем, які їх спіткали. Після анексії Криму економіка Російської Федерації відчула на собі всі санкції Європейського Союзу, який завжди підтримував Україну та санкції інших країн. Коли Росія підписувала Мінські угоди, цілком зрозуміло було, що вони хочуть зняти з себе хоч половину санкцій, також ще однією ціллю було залишити свій політичний вплив на процеси в Україні. Цим самим вони демонстративно показало, що хочуть миру для проросійського електорату, якими завжди був тільки Крим та Донбас. Окрім безпосередньої дискредитації, саботування, а іноді й заборони проросійських

партій та організацій на решту території України, Росія втратила інструменти м'якої сили, а постійна загроза прямої агресії є неефективним інструментом впливу. Тому Російська Федерація, звісно, була і буде зацікавлена у поверненні території Донбасу під юрисдикцію України. Проте результати Майдану та невдачі Януковича показали, що Росія не мала достатнього впливу для забезпечення власних інтересів у довоєнному складі української влади. Тому децентралізація та особливий статус Донбасу розглядалися як необхідні умови для миру, що приховує давню ідею перетворення України на союзну державу, унеможливаючи стратегічні зовнішньополітичні рішення без згоди всіх учасників. Росія завжди забує, що Україна насамперед - це демократична держава з сильним народом, союзниками ми їм точно не будемо [17 с.5-6].

Участь представників сепаратистів у переговорах і підписанні пакту була доказом крайньої залежності від Росії. У найгарячішу фазу конфлікту лідери «ДНР» і «ЛНР» неодноразово наголошували, що вони представники незалежних держав і що їхня мета – незалежність. Проте Мінський договір передбачав лише одну форму автономії. Звичайно, незрозуміло, чому «ДНР» і «ЛНР» мали йти на такий компроміс щодо військової перемоги, якщо не врахувати вищезгадані інтереси Росії.

Варіанти весняної події 2014 року включали поділ України та побудову нової підконтрольної Росії держави, «Новоросії», від Одеської області до Харкова (до якого також може входить і Київ), на що розраховували прихильники Анти-Майдану та деякі проросійські лідери. План явно передбачав численні регіональні повстання, які призвели до захоплення влади на місцях і подальшого об'єднання нових республік. План провалився, регіональні сепаратисти були безсилі, а консолідація великих українських бізнесменів і більшості чиновників навколо ідеї українського суверенітету та незалежності стала несподіванкою. Реалізація плану вимагала масштабного російського втручання, якого просили проросійські лідери, але цього не сталося, оскільки Росія не бажала зіткнутися з більшою міжнародною політичною та економічною ізоляцією. З початком української армії та скороченими версіями «ДНР» і

«ЛНР», які не могли контролювати навіть територію Донецької та Луганської областей, сепаратистська ідеологія та її керівники опинилися на межі зникнення та зрозуміли свою повну залежність.

Інша сторона переговорів, представлена через спецпредставників ОБСЄ, ЄС та США, які беруть участь опосередковано через контакти з російським та українським урядом. Через незначні розбіжності в їхньому розумінні України та відносин з Росією ці учасники виступали разом на дипломатичному фронті. Це зокрема, пов'язано з дипломатичною та військовою залежністю Європейського Союзу від Сполучених Штатів, яка вперше була підтверджена холодною війною через зростання військової напруженості в регіоні та потреби НАТО збільшити військову могутність у Польщі та Балтії.

Західні країни ставили собі за мету стабілізувати відносини України та Росії на дипломатичний рівень, що включала головне припинення бойових дій, які відверто стали проблемою для всіх. Також потрібно було зберегти в Києві прозахідної влади і недопустити посилення російської сили в регіоні. Можна подумати, що Європейський Союз важливіше було припинення вогню та посилення дипломатії, а що кажучи про США то вони більш схильно до другої мети. Європейський Союз завжди пробує допомогти Україні вивести її зовнішню політику на європейський рівень.

Тому перша версія Мінського пакту була спробою знайти компромісне рішення, яке б припинило військові дії та стабілізувало політичний процес для надання «особливого» статусу проросійським силам. Проте підписаний протокол створив певні проблеми. Перший – неоднозначний вираз та не чітко окреслені вирішення. Не уточнюється, що очікується від особливої позиції Донбасу, яким чином буде досягнуто припинення бойових дій і насамперед, порядок виконання положень. У майбутньому каменем спотикання стало, коли на Донбасі повинні пройти вибори – до чи після відновлення іноземного контролю та виведення техніки. Другою проблемою стало те, що цей протокол був підписаний вимушених мір майже з всіх сторін. Для України було найгірше, це загрозв повномаштабній війні, проросійські лідери боялись, що Росія не

зможе і не захоче їх підтримувати, а Росії боялась, що їх придушуть економічні санкції та їх міжнародний статус впаде ще нижче. Щодо ЄС та США вони виступала в ролі суддів та наглядців, тому зайняли саме зручніше місце. А саме проблематично на мій погляд те, що Мінські угоди не несли повної легітимності. Підписи які стояли на паперці, були не лідерами країн, від Росії це один з послів, від України це колишній президент, а підписи проросійських лідерів взагалі не несли ніякої сильною юридичною сили.

Щоб вирішити хоча б деякі з цих питань, учасники переговорів намагалися уточнити умови угоди. Додатковий меморандум було підписано 19 вересня 2014 року, у якому зазначаються та конкретизуються заходи щодо припинення вогню без розгляду інших широких тем переговорів. Це включало відведення важкого озброєння з максимальної дальності стрільби, створення 30-кілометрової зони безпеки, заборону наступальних операцій, використання бойовиків та створення нових мінних полів. Також передбачалось, що організацію делегацій ОБСЄ для моніторингу виконання угоди та знову наголошувалося на необхідності виведення іноземних військ, бойовиків і найманців з території України. Цей меморандум мав кілька позитивних наслідків. Значно зменшилось кількість втрат військових і цивільного населення, на деякий час було призупинено активні бойові дії. Однак першопричини конфлікту не були подолані, і ніхто не поспішав із розширеними положеннями Мінської угоди.

Цікава думка на цю тему має Борис Бабін: «Найбільш цікавим парадоксом тут є роль ОБСЄ як міжнародної організації, повноправного учасника Тристоронньої групи, бо, по-перше, з точки зору міжнародного права ця структура... не зовсім існує, адже не ґрунтується на жодному міждержавному договорі, а по-друге, її участь у «Протоколі» унеможливує пряме застосування до цього тексту 2014 року норм Віденської конвенції про міжнародні договори 1969 року, бо та не охоплює кейсів договорів з міжнародними структурами. Утім, навіть якщо відкинути цю цікаву хіба науковцям казуїстику та вважати, що статус ОБСЄ та роль віденських правил укладання міжнародних договорів «висвячені» міжнародними звичаями, спроба застосування таких правил на

«Протокол» 2014 року як на «договір» буде все одно невдалою. Адже обов'язковість «Протоколу» як «договору» стала б можливою через його підписання, лише якщо це прямо передбачено його текстом (чого немає), або повноваженнями осіб, які його підписали (чого немає, як мінімум, стосовно Л. Д. Кучми), або через «іншим шляхом встановлену домовленість держав, які беруть участь у переговорах, що підпис має таку силу» (ст. 12 Віденської конвенції)».

Отже, цей документ із-за підписання на швидку руку та критичних умов, не міг нести повної юридичної сили.

Наступний крок для логістичного ланцюга повинен включати Мінські угоди 2, але перд тим було ще зроблено багато заходів. Нприклад, було ухвалено «Особливий статус» ДНР і ЛНР Верховною Радою, цим спіткалось консолідація влади, ліквідація угрупованнь, які не погоджувалися упідлегуватись вибраним керівникам республік. Різні збройні угруповання могли бути включені до «народної міліції» та узаконені, також відбувся обмін військовополоненими. Однак і Україна, і самопроголошена республіка відразу побачили рішучу опозицію імплементації Мінських домовленостей. Але не все суспільство, а особливо українська «партія війни», члени якої ультраправі та звичайні популісти патріотизму, не були згоді з таким вирішення миру, де злочинців, терористів та державних зрадників, не те щоб помилували, а й надавали їм можливість бути в українському парламенті. Та ще й такі як спікер парламенту Донецької Народної Республіки Б. Літвінов заяв про неможливість виконання Мінських угод, що республіки були тільки спостерігачами, щоправда він і відразу поплатився своєю посадою. Загалом реалізація угоди не йшла ні на користь ні Україні, ні проросійським лідерам та суспільстві. Виконання пакту було особливо тяжким для українських лідерів через зростаючу конкуренцію, більше покладаючись на громадські настрої та без упевненості, що припинення бойових дій може компенсувати втрату націоналістичних та антиросійських голосів виборців. Крім того, не можна не згадати про повернення на агітаційний майданчик мільйонів виборців з абсолютно негативним ставленням до

керівників та організаторів антитерористичних операцій. У той же час Росія, а також регіональні лідери сепаратистів не впевнені, чи зможуть вони захистити свої інтереси перед обличчям відведення військ і зброї.

Період із вересня 2014 до січня 2015 років був дуже еміційно складний, в цей час проводились політичні розбірки та суперечки для розуміння проблем не виконання угод. Сторони конфлікту готували інше пояснення, що їхня точка зору щодо вирішення конфлікту є більш реалістичною. Проте ескалація та активні бойові дії на початку 2015 року не виявили однозначного переможця. Потім українська армія втратила Донецький аеропорт, який їм довго вдавалось зберігати, на жаль втрата Донецького аеропорта завдала не тільки фізичної, а й емоційної шкоди, аеропорт завжди слугував в українській пропаганді символом незламності військового духу.

В той час коли доля української армії під Дебальцевим була під великим ризиком, воюючі сторони відвідали Мінськ для нових переговорів. Цього разу президент Росії Володимир Путін та президент України Петро Порошенко зустрілися особисто, а також були присутні представники Європейсько Союзу, президент Франції Франсуа Олланд та канцлер Німеччини Ангела Меркель. Результатом переговорів між ними стало підписання нового документа під назвою «Комплекс заходів щодо виконання Мінських домовленостей». Але підписали не вони, а перший «протокол» підписали ті самі переговорники. Навпаки, лідери оприлюднили спільну заяву, в якій висловили повну підтримку комплексу заходів і торкнулися ширших питань, таких як: газове співробітництво, економічний союз між Україною та Європейським Союзом та «заінтересованість» Росії в цьому плані. Участь Німеччини та Франції у відновленні загальної співпраці в Євразії, відбудові банківської системи на Донбасі та сприянні відновленню соціальних виплат.

В основі «Комплексу заходів» лежали пункти протоколу. Різницею було більш детально розроблені пункти протоколу, а саме:

- Детальніший опис необхідних кроків досягненню миру;
- Всі кроки супроводжувалися чіткими часовими рамками;

- Розбір поняття « Особливий статус».

Але цілком ймовірно, що проблема в Мінських угодах криється не в формуванні та пунктах, а в зацікавленості сторін в конфлікті. ова угода знову була сприйнята як нова «зрада» обома сторонами протиборчих сил. Хоча дипломатичні маневри України були обмежені акцентом на «спочатку вибори, потім кордони», хоча про яку дипломатію ми можемо говорити, коли в країні стоїть російська армія і чути вибухи. Рсія як завжди говорити може багато, а що з того правда потрібно вирішувати. Щодо режиму тиші, то ОБСЄ повідомляє, що обидві сторони порушили режим, і сторони звинувачують одна одну тоном, який майже не відрізняється від виправдання шкільного знущання :«Він почав першим».

В наш час дипломатичні переговори проводяться в «Нормандському форматі», куди входить: Україна, Росія, Франція та Німеччина». Однією з ідей, яка виникла на цій зустрічі, була місія збройної поліції ОБСЄ. Однак не було домовленості щодо функцій, повноважень, кількості та ролей учасників та всього іншого місії. На нараді 20 жовтня 2016 року обговорювалася дорожня карта реалізації Мінських домовленостей на конкретну дату, але підписання знову відклали. Протягом довго часу конфлікт тривав, та переходів в різні місцевості, то в містах Мар'їнка й Авдіївка, то в містах Широкине біля Маріуполя [15].

Дійсно зустріч, яка мала поштовх до реалізації Мінських угод і хоч трошки наблизилась до позитивних формувань відбулась в Парижі 9 грудня 2019 року в «Нормандському форматі», але вже з новим президентом України Володимиром Зеленським. Метою цього саміту було обговорення формули Штайнмаєра та затвердження нового формування дій Мінських угод. Також добре відомо про міжнародну підтримку Україні та дипломатичні суперечки Росії та Німеччині, які носили особисто-державний характер. Це свідчило тому, що під час саміту всю зовнішню підтримку від Німеччини та Франції отримувала Україна. Результати зустрічі здивували українців, що Зеленський озвучив наступне:

1. Україна - унітарна держава, федералізація - це неможливо.

2. Вектор розвитку України обрається громадянами, і ніхто не може втручатися. Україна є демократичною, самостійною та незалежною країною, яка сама обирає свій вектор співробітництва.

3. Для кожного українця Крим і Донбас - це Україна, тому неможливо урегулювати конфлікт на сході України, через поступки території.

В цьому канцлерка Німеччини Меркель підтримала В. Зеленського. Також під час саміту відбулася зустріч Зеленського та Путіна тет-а-тет. В кінці саміту було підписано документ «Загальні узгоджені висновки Паризького в Нормандському форматі 9 грудня 2019 року». По результату цієї зустрічі було досягнуто обмін ув'язнених та розширили мандат спостережувачої місії ОБСЄ.

Планувалась зустріч в 2021 році в «Нормандському форматі», яка могла б пройти в онлайн-форматі. Метою зустрічі було обговорення Північного потоку-2 та закінчення війни на Донбасі. 11 жовтня 2021 року Президент України провів телефонну розмову з Ангелою Меркель та Еманнюельом Макроном, також вони провели телефонну розмову з Президентом Росії. Російська федерація надалі відмовлялась проводити зустрічі в «Нормандському форматі». 27 квітня 2021 року Зеленський закликав дещо змінити формат зустрічей, та в інтерв'ю газеті *Financial Time* розповів, що хоче до «Нормандського формату» по можливості приєдналися США, Велика Британія та Канада.

Колишня канцлерка Німеччини Ангела Меркель була рушійною силою переговорів, поки не пішла у відставку минулого року. Хоф сказав, що її роль, хоча й важлива, не слід переоцінювати. «Безумовно, її тривалий досвід і безпосередній зв'язок з Путіним, з яким вона могла говорити російською, відіграли вирішальну роль у переговорах у Нормандії», – сказав він. «Успіх формату залежить не від залучених людей. Мова йде про російсько-український діалог в європейському контексті. Шольц і Макрон, або хто за ними прийде, все одно можуть допомогти заспокоїти конфлікт — якщо цього хоче Путін».

Критики все частіше ставлять під сумнів Нормандію, оскільки Сполучені Штати не брали участі в цих переговорах. Українські чиновники висловили зацікавленість у посиленні ролі США, побоюючись, що в іншому випадку Росія

отримає занадто велику повагу. Зі свого боку, Німеччина вагається, щоб зайняти рішучу позицію проти Росії, погрожуючи знищити газопровід «Північний потік-2» чи схвалити поставки зброї Україні. «Прогрес у питаннях стратегічного балансу або прозорості військових навчань може бути досягнутий лише через американо-російські переговори або Раду НАТО-Росія», - сказав Хофф. З точки зору Німеччини, він сказав, що успіх Нормандського формату спонукав російський та український уряди безпосередньо спілкуватися один з одним.

«Зараз найважливіші переговори зі США, НАТО та залученням ОБСЄ. Тому також важливо, щоб Нормандський формат рухався вперед, як би це не було важко», - сказав Кунзе з КАС. Чи можливо це, додав Хофф, залежить від того, чого насправді хоче Путін. «Якщо Путін дійсно серйозно ставиться до своїх надзвичайно далекосяжних вимог, які трансатлантична спільнота ніколи не може прийняти, наприклад, гарантувати російську сферу впливу в Європі, то в цьому форматі не буде прогресу», - сказав він. Тим не менш, додав він, є шанс на деескалацію, незважаючи на нинішній страх війни.

Варіантів для вирішення конфліктів не так і багато, перший - припинення вогню, та Мінські угоди все ж таки втілюються в життя, території Донбасу повертаються до України, щоправда за певних умов. Другий з варіантів одна із сторін отримує військову перемогу і встановлює свої правила. Щодо Мінських умов було зрозуміло вже, що наврядчи Росія буде їх виконувати. Добре зрозуміло, що Європейський Союз найбільш зацікавлений у втілення в життя Мінських угод та відновлення відносин з Росією.

"Формула Штайнмайера" стосується виконання одного з пунктів мінських домовленостей – визначення статусу Донбасу. Ще наприкінці 2015 року її запропонував тодішній глава міністерства закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр (Frank-Walter Steinmeier), нині президент ФРН. Вона була задумана як компроміс у дискусіях про порядок виконання мінських угод. Суть формули полягає в тому, що Донбас має отримати особливий статус на час проведення там місцевих виборів, а на постійній основі – після того, як результати виборів визнає ОБСЄ. Під її контролем належить і саме голосування.

Оцінки Європейського Союзу були неоднозначними. Канцлер Німеччини Ангела Меркель 2 жовтня назвала узгодження «формули Штайнмайера» прогресом, але заявила, що говорити про можливе зняття санкцій з Росії поки що передчасно: «Ми досягли прогресу, але потрібно багато подальших кроків. Це не означає, що ми вже можемо зняти санкції, але є передумови і всі сторони сьогодні це підтвердили, що тепер може відбутися зустріч на рівні глав держав та урядів». На думку українського дипломата Костянтина Єлісеєва, українська влада перекреслила домовленості, досягнуті на саміті 2016 року в Берліні, та прийняла російську логіку виконання Мінських домовленостей без імплементації компонентів безпеки. Скандал навколо «формули Штайнмайера» та розведення сил на Донбасі дозволив знову заявити про себе колишньому президентові України Петру Порошенку, який назвав узгодження «формули» добровільною відмовою України від «дорожньої карти імплементації мінських угод, яка була підтримана нашими західними партнерами». На мітингу в Києві під гаслом «Немає капітуляції» 7 жовтня він став однією з головних дійових осіб, заявляючи, що «формула Штайнмайера — це суто російський сценарій». Його слова того ж дня дезавуював сам Штайнмайер.

Умови формули в деталях ніде не були прописані, що викликало подальші розбіжності у її тлумаченнях з боку Росії та України – та її фактичне заморожування. Нещодавно письмово зафіксувати "формулу Штайнмайера" Кремль назвав умовою для проведення чергової зустрічі лідерів "нормандської четвірки"

21 лютого 2022 року Путін підписав указ про визнання Російської Федерації «ДНР» та «ЛНР». А вже 24 лютого 2022 року російські війська, з підтримки Білорусі напали на Україну. Одночасно пролунали вибухи по всій країні. Тим самим ставлячи хрест на всіх Мінських домовленостях.

3.3 Кардинальні зміни у зовнішній політиці ЄС, щодо України після повномаштабного вторгнення Росії в Україну

Політика українського керівництва ґрунтується на засадах демократії, верховенства права та гарантії країни та її стабільного розвитку. Громадяни України перебувають у центрі уваги держави у внутрішньополітичному та зовнішньополітичному житті. Цей принцип базується на розумінні національних інтересів, які визначають внутрішню та зовнішню політику України. Основний напрям зовнішньої політики визначається національними інтересами країни, а поточні пріоритети такі:

- Здійснення внутрішніх реформ для забезпечення демократичного розвитку держави і суспільства, верховенства права та ринкової економіки;
- Економічний розвиток і високий рівень життя;
- Забезпечити стабільність і безпеку країни та регіону;

Безпека країни та збереження суверенітету - це є одним з найважливіших пріоритетів. Хоча, досить дивно говорити про безпеку та суверенітет в 21 столітті, коли у всьому світі всі знають про дипломатію, міжнародні відносини та міжнародне право. Дивно говорити про сирени, авіоудари, ракети, бойові дії, смерть та взагалі окреслювати це словом «війна» в 21 столітті. Але в суровій реальності це все стало буденним для кожного українця. 24 лютого 2022 року життя кожного українця змінилося раз і назавжди, близько о 04:00 ранку кожний громадянин України з різних міст проснувся від вибухів або дзвінка рідної людини зі словами «Розпочалась війна». 24 лютого 2022 року російські війська, з допомогою Білорусі завдали ракетних ударів одночасно по всій Україні, вдерлися поблизу Харкова, Чернігова, Херсона та Сум. Також вибухи пролунали

в Києві, Одесі, Луцьку, Василькові, Дніпрі, Івано-Франківську та на Донбасі. З першого дня війни Росія порушили всі правила ведення війни, створює інформаційну пропаганду, масово чинить воєнні злочини, разом з Росією війну проти України підтримала Білорусь. З їх прикордонних міст вилітає бойова авіація та ракетні удари. Завдяки сильній армії України, російським військам не вдалося захватити Київ за 3 дні, по їх планам та вони зазнали великих втрат не тільки в кількості військ, а й військової техніці. Це вже другий напад Росії на Україну, 2014 рік показав хто для нашої держави країна-друг, а хто ворог. Можливо в 2014 Україна та ЗСУ не були готові та територіально зазнали поразки, то 2022 рік розставить все по місцях, і місце Росія буде по за межами території України. Вже цього дня президент України Володимир Зеленський оголосив про запровадження воєнного стану та розрив дипломатичних відносин з Росією. Весь повітряний простір над Україною було закрито. Також Зеленський підписав указ про мобілізацію в ряди ЗСУ. Тепер головною зовнішньополітичною проблемою України 2022 року стала війна проти Росії [18].

Ця війна не тільки розбудить сльози та біль в українських серцях, вона вплине на весь сучасний світ. Ця війна дасть зрозуміти кожному, що це не тільки протистояння України та Росії, Зеленського та Путіна, українських громадян та російських, це набагато більше, ця війна всього світу. Це боротьба за право життя, право свободи та постійної безпеки, це розвиток замість занепаду не тільки українця, кожної людини нашої планети. Перемога України покаже, що ніхто не вправі вирішувати долю та забрати життя в людини. Переможець змінить світовий порядок та задасть нові цінності світу.

Однак, так географічно склалося, що нам прийшлося межувати з країною, яка живе минулим і не хоче зробити цивілізаційний вибір на користь демократії. Україна - це незалежна, демократична країна, яка за період незалежності ніколи не була агресором в збройних конфліктах.

На нашу думку, однією з голоних помилок, яких було допущено українською владою, це відмова ядерної зброї. 5 грудня 1994 року була підписана міжнародна угода між Україною, Росією, США та Великою Британією, що вони

стають країнами гарантами нашої безпеки з набуттям України статусу неядерної держави. І що тепер 2022 рік війна по всій країні, яку спричинила держава гарант, а ні США ні Велика Британія не змогли завадити цій війні. Британська розвідка, ще за декілька днів повідомляла про наступ російських військ, від США теж поступали попередження. Мені здається, якщо ви виступаєте як одні з найсильніш держав, та вправі надавати гаранті безпеки, ще в 1994 році, то ви повинні зробити щось більше ніж просто попередити. Росія не тільки хоче забрати українські території, а показати свою статусність та верховенство над вами країни гаранті.

Борис Джонсон сказав: «Росія планує найбільший наступ у Європу з часів 1945 року. Володимир Путін досить нереалістично уявляє війну, та не усвідомлює, що це може обернутися світовою катастрофою, в тому числі і для самої Росії, а вплив НАТО в регіоні не послабне, а навки стане сильнішим»

Тепер кожного дня стрічки новин в кожному куточку землі пишуть про Україну. Всі площі європейських країн замерехтіли жовто-блакитними барвами. З Україною став весь світ.

Допомога Європейського Союзу та інших країн, стала на сторону України, вони постійно підтримують та допомагають Україні. Росія отримала велике засудження та критику від багатьох великих країн: США, Німеччина, Франція, Великобританія та Японія. Російська Федерція отримала найбільшу кількість санкції, які не відчувала не одна країна. З російського ринку вийшли більшість світових впливових компанії в усіх сферах. Європейський союз закритим всім російським літакам повітряний простір, було відключено деякі російські банки від системи SWIFT, було заборонено також деякі російські ЗМІ. Заборони відчували в сфері спорті та розваг, Росію було виключено з Євробачення та майже з всіх спортивних змаганнях. Та з кождним днем пакет санкції збільшується та міжнародні компанії виходять з російського ринку, цим самим падає економіка Росії [19].

Кожна країна допомагає різними варіантами, щодо Польщі, Словаччини, Німеччина, Молдови, Румунія та деякі інші вони приймають біженців, надають

ім житло, їжу та фінансову допомогу. Також Польща показала, що вона справжній друг нашої країни, з їх банку було виділено Національному банку України 950 млн доларів. Президент Польщі Анджей Дуда заявив, що НАТО та ЄС не залишить Україну без підтримки, також він виступив за прискорений шлях вступу України до ЄС. Деякі країни продовжили українцям залишатися в них після закінченню терміну віз, а Ірландія взагалі скасувала візовий режим для українців. Щодо Японії вони надали Україні більше 100 млн доларів та підтримали відключення Росії від системи SWIFT. США постійно надають фінансову та гуманітарну допомогу. Також фінансова допомога поступала від Європейського інвестиційного банку в розмірі 668 млн євро, Світовий банк схвалив надати 723 млн доларів, країни Міжнародної асоціації розвитку, що є частиною Світового банку додатково ще схвалили виділити 1 млрд доларів, 11 квітня 2022 року. Навіть російський бізнесмен Роман Абрамович, отримавши персональні санкції, виставив на продаж свій улюблений футбольний клуб «Челсі», та заявив, що кошти виручені з продажу підуть до українського фонду благодійного «Допомога всім жертвам війни в Україні».

Якщо говорити про збройну допомогу, то з кождним днем все більше приходить до нашої країни. На другий день вторгнення російських військ на українську територію, Польща нам відправила колону боєприпасів, 26 лютого Чехія нам надала кулемети, автомати, снайперські гвинтівки, пістолети та набої вартістю 250 млн грн, а Нідерланди того ж дня погодилися надати зенітні ракети, 27 лютого керівництво Фінляндії заявили, що відправляють в Україну 2000 бронезилетів, 2000 композитних шоломів, 100 носилок, а також обладнання для двох станцій швидкої медичної допомоги. Австралія заявила, що теж відправить на допомогу протидії російським військам летальну зброю, а в квітні від них вже було доставлено 20 бронетранспортерів Bushmaster, протитанкову зброю і амуніцію. 27 лютого Жозеп Боррель, який є представником Євросоюзу в сфері зовнішньої політики та політики безпеки анонсував постачання Європейським Союзом Україні летальних засобів.

США також не залишилися в стороні, уряд спочатку схвалив, щоб країни НАТО надавали військові літаки для України. Додатковий пакет допомоги, ухвалений 16 березня, включає 800 ПЗРК «Стінгер», 2 тис. ПЗРК «Джавелін», 1 тис. одиниць легкого протиброньового озброєння та 6 тис. протиброньових систем АТ-4, 100 тактичних безпілотних літальних систем, 100 гранатометів, 5 тис. гвинтівок, 1 тис. пістолетів, 400 кулеметів та 400 дробовиків, понад 20 млн боєприпасів для стрілецької зброї, гранатометів та мінометів, 25 тис. бронежилетів і 25 тис. шоломів. 7 квітня сенат США одностайно підтримав можливість ленд-лізу для України, а вже 9 травня о 22:30 було підписано закон президентом Америки Джо Байденом. Цей акт Конгресу США дозволить постачати матеріальні засоби Україні, прийомом схожим до ленд-лізу під час Другої світової війни.

Німеччина повідомила, що збирається передати Києву озброєння та спорядження з арсеналу Бундесвера, близько 200 видів товарів військового призначення, у тому числі 2650 протитанкових гранатометів "Матадор" та 18 розвідувальних дронів, які Німеччина зможе надати Києву вже зараз. Додаткового від ФРН прийдуть міномети, автоматичні гармати, три тисячі приладів нічного бачення, тисячі бронежилетів та військові шоломи, а також плануються поставки радарів наземного спостереження та систем спостереження за повітряним простором, а також броньованих та неброньованих транспортних засобів.

Гуманітарна допомога до України надавалась від Азейрбаджану, їх уряд відправив 380 тонн продовольчих продуктів, медичних приладь та ліків, Туреччина також відправила ліки, медичні засоби, предмети першої необхідності, одяг та продукти. Всесвітня організація охорони здоров'я відправила особливі ліки, як інсулін, кисень та загально потребуючі для населення.

Європейський Союз повністю та безпрецедентно підтримав Україну, вони постійно впроваджують нові пакети санкції проти Росії та російських бізнесменів. Також постійні фінансові трансші поступають в Україну, останній

склав в розмірі 600 млн євро у програмі надзвичайної макрофінансової допомоги. Голова Єврокомісії Урсули фон дер Ляйєн в своєму твітеррі додала, що крім допомоги, ЄС буде працювати над платформою реконструкції, щоб допомогти відновити Україну як вільну, демократичну країну. Крім того, Європейська комісія запропонувала створити новий механізм під назвою «Відбудова України» як основний інструмент підтримки післявоєнної відбудови України. Але збройна агресія російських військ досі продовжується, тому наразі чітко не можна визначити об'єми відбудови. Зусилля з реконструкції мають очолювати українська влада у тісній співпраці з Європейським Союзом та іншими ключовими партнерами, такими як партнери G7 та G20, інші треті країни, міжнародні фінансові установи та міжнародні організації.

Російська агресія наскільки обурила весь світ, що така країна як Швейцарія, яка постійно зберігала нейтралітет 28 лютого 2022 року запровадила пакет санкцій Європейського Союзу проти Росії. 15 березня Російську Федерацію ЄС та країни «Великої сімки» позбавили переваг від членства у Світовій організації торгівлі.

Представник Європейського Союзу з питань зовнішньої політики та безпеки Жозеп Боррель сказав: «Росія зіткнулась з безпрецедентною ізоляцією, та відчує на собі найжорсткіших санкцій, які коли-небудь запроваджував ЄС». 25 лютого Європейським Союзом було заморожені всі активи та рахунку президента Росії Володимира Путіна та міністра закордонних справ Лаврова.

Однак, для російської економіки найвпливовіший удар це ембарго на газ. Країни Європейського Союзу запропонували шостий раунд санкцій проти Росії, один з пунктів поетапне ембарго на імпорт російського газу, виключення з системи SWIFT ще низку банків. Аналітики припустили, що ЄС зможе припинити імпорт російської сирої нафти в періоді шести місяців та відмовитись від закупівель російських нафтопродуктів до кінця року. Але найсильніше прив'язані країни до російської нафти, як Угорщина та Словаччина зможуть протягом 20 місяців. А такі країни як Литва, Естонія та Латвія вже відмовились від російського газу.

Крім того, голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн назвала Білорусь під керівництвом Олександра Лукашенка «ще одним агресором у цій війні» і 27 квітня проти Білорусі були запровадженні пакет санкції, 22 березня було додаткові санкції проти 22 білоруських воєначальників.

З несподіваним візитом до Києва завітав Прем'єр міністр Великобританії Борис Джонсон. Метою поїздки було виявити солідарність з народом України. Після початку військових дій у країні Київ уже відвідали інші лідери європейських країн. Після зустрічі Джонсон і Зеленський провели прес-конференцію. Від Великобританії і до приїзду Джонсона находили і фінансові транші і військові озброєння, як зенітні та протитанкові ракети на суму понад 100 мільйонів ієрлінгів, також від них ми отримали 40 нових пожежних машин та Джонсон анонсував про передачу українським військом артилерію та боєприпаси. Великобританія також не пройшла мимо російських бізнесменів, які потрапили під персональні санкції. До яких ввійшли голова «Газпрому» Олексій Міллер, голова банку ВТБ Андрій Костін, голова банку «Россия» Дмитро Лебедев.

Також, Україна вже чекає шостого пакету санкцій проти Росії, і хоче включання ембарго на постачання нафти. Про це заявив австрійський зовнішньополітичного відомства Дмитро Кулеба у Брюсселі за підсумками участі у засідання ради міністрів ЄС із закордонних справ, повідомляє кореспондент Укрінформу. «Я не вірю в те, що шостий пакет санкцій може бути ухвалений без нафтового ембарго. Україна проти ухвалення шостого пакету без нафтового ембарго. Я переконаний, що нафтове ембарго буде представлено. Єдиним питанням залишається коли, і якою буде ціна, яку Європейський Союз буде змушений заплатити, щоб це відбулося. Але загальна динаміка стосовно санкцій проти росії є незворотною. Є загальне розуміння, що санкційний тиск має тривати та нарощуватися, поки Україна не переможе у цій війні», - наголосив Кулеба.

Отже, вторгнення російських військ на територію суверенної, демократичної України спричинило шкоди не тільки нам, а й собі. За Україну

стали майже всі держави та міжнародні організації, а Росію спіткають постійні пакети санкцій, які спричиняють падіння рубля, вихід всіх світових компаній з ринка та бідність населення. Статус Російської Федерації на міжнародній аренідесь відняється з дна Тихого океану. Якщо люди Україну покидають тому, що постійно лунають вибухи, то Росію із-за тоталітарного політичного режиму, в якому вони залишились безсилі. Тепер тільки українському народу та всьому світі залишилося чекати на перемогу України.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши завдання які були поставлені в цій роботі, можна дійти до таких висновків:

1. Під зовнішньою політикою будь-якої держави розуміється загальний курс держави у міждержавних відносинах, спрямований на створення якнайсприятливіших умов для досягнення власних цілей і здобуття переваги у взаємодії, на співіснування з іншими державами і народами відповідно до певних принципів та норм. Суттєва відмінність та складність ЗП ЄС полягає в тому, що вона має враховувати інтереси не окремої держави, але всіх країн-учасниць. Які часто-густо є протилежними. Всі рішення в рамках ЄС, в тому числі у ЗП, приймаються шляхом консенсусу. Безперечно, це ускладнює процес ухвалення та реалізації зовнішньополітичного курсу всіх 27 країн-учасниць.
2. Було здійснено аналіз ключових нормативно-правових документів, що були підписані між Україною та ЄС та визначали умови та напрямки співробітництва, а також зовнішню політику ЄС в цілому. Зокрема : Угода про співробітництво та партнерство 16 червня 1994 року, Європейська політика сусідства 2004 року, Лісабонський договір 2009 року, Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ, укладена 2010 р., набула чинності 2012 р. Безперечно, Угода про Асоціацію та зону вільної торгівлі

став ключовим документом, в якому зазначені ключові напрямки співпраці а також реформ , які зобов'язался реалізувати Україна щодо адаптації українського законодавства до європейського. Нажаль, зона вільної торгівлі між ЄС та Україною має суттєві недоліки для нашої країни і є прикладом системної роботи всіх органів влади та бюрократії з метою реалізації економічних інтересів європейського співтовариства. Україна відкрила власний ринок для європейських товарів, проте українські товари потрапляють на європейський ринок за квотами, які були визначені ще за часів президенства Януковича і не були переглянуті з 2014 року. Тому що кожна країна відстоює власні інтереси та інтереси власних виробників.

3. Дослідивши динаміку ставлення громадян ЄС до європейської інтеграції України можна дійти до висновку, що в 2020 році, тільки 44% європейських громадян підтримувало вступ України до ЄС. 24 лютого 2022 року, у середньому 84% опитаних в чотирьох європейських країнах добре ставляться до України (82% - у Франції, 82% – у Німеччині, 80% - в Італії, 91% - у Польщі). Зміни в ставленні громадян та уряду ЄС, вперше заговорили про надання статусу Україні країни- кандидата.
4. Франція та Німеччина відігравали ключову роль в підписанні Мінських домовленостей та вирішення конфлікту на Донбасі. Ці країни взяли на себе зобов'язання, щодо врегулювання конфлікту на Донбасі. Заходи з імплементації політичних положень Мінських угод передбачали можливість досягнення домовленостей у рамках нормандського формату (Н4), щодо всіх правових аспектів особливого порядку місцевого самоврядування (особливого статусу) окремих районів Донецької та Луганської областей, як зазначено в Комплексі заходів щодо виконання Мінських угод від 2015 року – для забезпечення його дії на постійній основі. Також, було створено «формулу Штайнмаєра» в українське законодавство згідно з версією, узгодженою Н4 та Тресторонньою контактною групою.
5. 2014 рік став переломним моментом для України, вона посіла значно інше місце в зовнішній політиці ЄС. Євромайдан, анексія Криму, гібридна війна,

повномасштабне вторгнення - показало наскільки є Україна сильною державою і наразі відіграє важливу роль в зовнішній політиці ЄС.

6. Дослідивши актуальні проблеми зовнішньої політики України, в сучасних умовах - це забезпечення національної безпеки та територіальної цілісності є на першому місці. Останні події 24 лютого 2022 року - це вторгнення російських військ на територію України, показало наскільки Українська держава сильна та незламна. Крім того, було чітко зрозуміто, які країни дійсно підтримали нас, а це більшість, а які залишились під впливом Російської Федерації. Також, тепер зрозуміло, що Україна вибрала правильний вектор розвитку до євроінтеграції.
7. Також, проаналізувавши реальні перспективи вступу України до ЄС, можна зробити наступні висновки. У червні 2022 року Україна може набути статусу країни-кандидата на вступ до Європейського союзу. Деякі країни такі як Польща та Португалія підтримали Україну, але рішення щодо вступу приймаються консенсусом. Але з останніми заява, яка пролунала від Президента Франції Макрона: «Навіть якщо ми завтра дамо їм статус кандидата, ми всі чудово розуміємо, що процес надання їм можливості приєднатися триватиме кілька років. А насправді, безперечно, кілька десятиліть, – наголосив Макрон, коментуючи членство України в ЄС.», ці слова також підтримав канцлер Німеччини. Тобто, ми розуміємо можливо вони і хочуть бачити Україну в ЄС, але в не найближчому майбутньому. Нині Україна та її громадяни сприймаються світом вже по іншому, як сильний, незалежний та демократичний народ, який має свою історію, культуру, територію яку ніколи нікому не віддасть. Євроінтеграція допоможе ще краще заявити про себе, це підсилить міжнародний статус країни, який і так дуже швидко набирає оберти. Також, ми покажемо себе як сильний міжнародний актор.

Отже, зовнішня політика Європейського Союзу - це постійна загадка. Членство в такій прогресуючій організації, кожний раз ставить перед собою все складніші амбітні цілі у сфері формування зовнішньої політики, але в той же час кожна

держава-член продовжує проводити свою незалежну зовнішню політику. Що стосується амбіцій ЄС, то зовнішньополітичне співробітництво призвело до координації, а координація, у свою чергу, поступилась прагненням до розвитку спільної зовнішньої політики.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Яремко В.І. Зовнішня політика України: Курс лекцій / В.І.Яремко. — Хмельницький: ХНУ, 2007. 105 с.
2. Україна на міжнародній арені: Збірник документів і матеріалів: ЮрінкомІнтер, 1998. 496 с.
3. Північноатлантичний договір.
URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/950_008
4. Будкін В.С., Дудченко М.А., Філіпенко А. С., Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: к.: Знання України, 2004. 304 с.
5. Багатеренко А.О. Проблеми та перспективи європейської інтеграції України.
URL : <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/viewFile/5915/6665>.
6. Чекаленко Л. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник.- К.: Кондор, 2011. 290 с
7. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин. Відпов. ред. С.В.Віднянський. К.: Генеза, 2009. 616 с.
8. Федоришина О.О. Проблеми інтеграції України до Європейського Союзу.
URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1103>.

9. Гречанинов В. Україна – НАТО: учора, сьогодні, завтра. URL :<http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/ukrajina-natouchora-sogodni-zavtra/>
10. Малика Я. Й. Україна у міжнародних відносинах 20 століття: видання. Львів: Світ, 2004. с. 319-323.
11. Артёмов І. «Виклики збройної агресії як каталізатор перезавантаження зовнішньої політики України»: монографія. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ».2019. с.67
12. Протокол про результати консультацій Тристоронньої контактної групи, Мінськ, 5 вересня 2014 року. URL: <https://www.osce.org/ru/home/123258>
13. В. Горбуліна «Донбас і Крим: ціна повернення»: монографія .НІСД. 2015. с. 128
14. Меморандум про виконання положень Протоколу за результатами консультацій Тристоронньої контактної групи стосовно кроків, спрямованих на імплементацію Мирного плану Президента України Петра Порошенка та ініціатив Президента Росії Володимира Путіна. URL:<https://www.radiosvoboda.org/a/26597039.html>
15. «Нас уже 37 мільйонів: статистика Кабінету міністрів». URL: <https://strana.ua/news/246011-skolko-naselenija-v-ukrajine-v-2019-hodu-rochemu-nas-stalo-menshe-na-11-millionov.html>
16. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу, затверджена Указом Президента України No 615/98 від 11 червня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. - No 24 (02.07.1998 р.). Ст. 870;
17. Послання Президента України до Верховної Ради України «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2001 - 2011 рр.» // Урядовий кур'єр. – 2002. - No 100 (04.06.2002 р.);
18. Відносини між ЄС та Україною: інформаційна довідка, 6 березня 2018 р. URL : https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-numberpage/29685/node/29685_uk.

- 19.Пріоритети допомоги ЄС Україні: взаємовигідний рух назустріч. URL : http://www.ier.com.ua/ua/publications/regular_products?pid=5989.
20. Допомога ЄС Україні. URL : <http://eeas.europa.eu/headquarters-headquarters-homepage/1937/>.
- 21.Закон України "Про засади внутрішньої і зовнішньої політики". URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
22. Перепелиці Г. М. Зовнішня політика України – 2013: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети: К.: ВД «Стилос», 2014. 352 с.
- 23.Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу. URL:<http://www.minjust.gov.ua/file/23491.PDF>
- 24.Деменко О.Ф., Пошедіна О.І. Міжнародні відносини і зовнішня політика України: підручник. Київ: НУОУ, 2013. 374 с.
- 25.Спільна заява Комісії Україна-НАТО на рівні глав держав та урядів. URL :<http://mfa.gov.ua/ua/press-center/comments/2278-spilyna-zajava-komisiji-ukrajina-nato-na-rivni-glav-derzhav-ta-uryadiv>
- 26.Толстов С. Проблеми та пріоритети України в умовах кризи європейської безпеки. URL: <http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/problemi-ta-prioriteti-ukrajini-v-umovakh-krizi-jevropei/>
- 27.Троян С. Українсько-російські відносини в контексті інтеграційних процесів на пострадянському просторі. : URL / <http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/ukrajinsko-rosiiski-vidnosini-v-konteksti-integraci/>
- 28.Шамшур О., Капітоненко М. У пошуках втраченого часу: проблема вибору стратегії безпеки України. : URL/ http://gazeta.dt.ua/international/u-poshukah-vtrachenogo-chasu-problema-viboru-strategiyi-bezpeki-ukrayini_.html1.
- 29.Сардачук П. Д. Україна в двосторонніх міжнародних відносинах (кінець 20 — початок 21 століть): навч. посібник.Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 328 с.
- 30.Україна в сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладнийаспекти: За ред. Кол. моногр: Ф. М. Рудич, Р. В. Балабан, О. П. Дергачов та ін.; Ф. М. Рудича. К.: МАУП, 2002. 488 с.

31. Копійка В. В. Європейський Союз: Досвід розширення і Україна. К.: Юрид. думка, 2005. 448 с.
32. Яремко В.І. Зовнішня політика України: Курс лекцій. В.І.Яремко. — Хмельницький: ХНУ, 2005. 105 с.
33. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991 — 2003) / Відпов. ред. С.В.Віднянський. — К.: Генеза, 2004. 616 с
34. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс.: 3-тє вид. перероб. та доп. Навч. посіб. / За ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Логвінової Н. С.,: Центр учбової літератури, 2011. 344 с.
35. Чекаленко Л. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник.- К.: Кондор, 2011. 290 с.
36. Турчин Я.Б, Дорош Л. О, Горбач О.Н. Країнознавство: навч. посібник . Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 276 с.
37. Деліні М.М. Проблеми інтеграції України в світове співтовариство в сучасних умовах. URL : <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/12.pdf>.
38. Українці назвали головні перешкоди до євроінтеграції. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2495901-ukrainci-nazvali-golovni-pereskodi-dla-evrointegracii.html>.
39. Тодощук А.В. Україна в інтеграційних процесах: ризики та переваги. URL : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5/168.pdf>.
40. Сабан М.В. Переваги і недоліки інтеграції України до ЄС. URL : http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67697.doc.htm
41. Програма інтеграції України до Європейського Союзу, схвалена Указом Президента України No 1072/2000 від 14 вересня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. - No 39 (13.10.2000 р.). Ст. 1648;
42. Горбулін В. Мой путь в зазеркалье. Не только путевые заметки. – К.: Брайт Букс. 2019. С. 9-10.
43. Договір про дружбу, співпрацю і партнерство між Україною та Російською Федерацією. URL: <http://docs.cntd.ru/document/1902220>

44. Артьомов І. «Виклики збройної агресії як каталізатор перезавантаження зовнішньої політики України». Міжнародний науковий вісник: зб.наук.пр./ред.кол. І.Вовканич та ін. Вип.1-2. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ».2019. С.67.
45. Виступ Президента України на загальних дебатах 70-ї сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://iraq.mfa.gov.ua/news/40500-vistup-prezidenta-ukrajini-na-zagalynih-debatah-70-ji-sesiji-generalynoji-asambleji-organizaciji-objednanih-nacij>
46. «Донбас і Крим: ціна повернення»: монографія/ за заг. редакцією В. Горбуліна та інших; – К.:НІСД. 2015. с. 128
47. Є. Магда. «Третій Мінськ іде. Чого чекати на Донбасі». Корреспондент.net. URL:<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4031351-tretii-minsk-ide-choho-chekaty-na-donbasi>
48. Комплекс заходів з виконання мінських угод. URL:<https://www.pravda.com.ua/articles/2015/02/12/7058327/>
49. «Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами» від 14 червня 1994 р. // Офіційний вісник України. – 2006. No 24 (29.06.2006 р.). – Ст. 1794;
50. Засідання Ради Безпеки ООН від 29 серпня 2014 року. URL: <https://www.unian.ua/politics/956607-zasidannya-radi-bezpeki-oon-translyatsiyu-zaversheno.html>
51. Протокол про результати консультацій Тристоронньої контактної групи, Мінськ, 5 вересня 2014 року. URL: <https://www.osce.org/ru/home/123258>
52. Зовнішня політика України - 2011: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети. За ред. Перепелиці Г. М., Ялі М. Х. - К. :ВД « Стилос», 2012. с.384
53. Ялі. М. Х. Формування нового світового порядку в умовах глобалізації: дис...канд. політ. наук: 23.00.04/Нац. акад. Наук України, Інст світ. Економіки і міжнар. відносин. Київ, 2007. с. 186-207

54. Haukkala H. The European Union as a Regional Normative Hegemon: The Case of European Neighbourhood Policy // Europe-Asia Studies. – November 2008. – Vol. 60, No. 9. P. 1602-1603.
55. Lippert B. The Neighbourhood Policy of the European Union // Intereconomics. – July-August 2007. Vol. 42, No. 4. P. 186.
56. Johansson-Nogués E. The (Non-)Normative Power EU and the European Neighbourhood Policy: An Exceptional Policy for an Exceptional Actor? : European Political Economy Review. – Summer 2007. No. 7. P. 182.
57. Treaty Of Amsterdam Amending The Treaty On European Union, The Treaties Establishing The European Communities And Related Acts Official Journal of the European Union. URL:<http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/dat/11997D/htm/11997D.html#0001010001340>, 10 November 1997
58. Consolidated Versions Of The Treaty On European Union And The Treaty On The Functioning Of The European Union: Official Journal of the European Union. C115. Volume 51. 9 May 2008.
59. "EU Ministers Approve Army Plan," BBC News, November 20, 2000, URL: <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/1032162>.
60. Virginia Keyder. The Lisbon Treaty: Who is Europe Still Trying to Impress? URL:<http://jurist.law.pitt.edu/forumy/2009/12/lisbon-treaty-who-is-europe-still.php>
61. Ibid. "Permanent Structured Cooperation," Article 42, Sect. 2, p. 38.
62. "Parliamentary Briefing #5: Foreign Policy and Defence," Open Europe. URL:<http://www.heritage.org/Research/Reports/2009/03/The-EUs-Common-Foreign-and-Security-Policy-How-It-Threatens-Transatlantic-Security#ftnref53#ftnref53>
63. Simon Johnson, "John Bolton: Lisbon Treaty Will Undermine Democracy," The Telegraph, June 9, 2008, URL:<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/2094840/John-Bolton-Lisbon-Treaty-willundermine-democracy.html> (March 9, 2009).

64. "Remarks of Senator Barack Obama: A World that Stands as One," Berlin, Germany, July 24, 2008.
URL:http://www.heritage.org/Research/Reports/2009/03/The-EUs-Common-Foreign-and-Security-Policy-How-It-Threatens-Transatlantic-Security#_ftnref53#ftnref53
65. Summit of Prime Ministers in Tále (Slovakia) (24-25 June 2003). Joint Statement. Visegrad Group, 25. 6. 2003.
URL:<http://www.visegradgroup.eu/main.php?folderID=960&articleID=3882&ctag=articlelist&iid=1>
66. Declaration of the Danube Summit on 25th February 2010 in Budapest. EU Strategy for the Danube Region. Brussels, European Commission – Regional Policy Inforegio, 25. 2. 2010.
URL:http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/danube/documents/declaration_danube_summit2010.pdf
67. Summit of Prime Ministers in Tále (Slovakia) (24-25 June 2003). Joint Statement. Visegrad Group, 25. 6. 2003. URL:<http://www.visegradgroup.eu/main.php?folderID=960&articleID=3882&ctag=articlelist&iid=1>
68. Declaration of the Danube Summit on 25th February 2010 in Budapest. EU Strategy for the Danube Region. Brussels, European Commission – Regional Policy Inforegio, 25. 2. 2010.
URL:http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/danube/documents/declaration_danube_summit2010.pdf
69. Article 10 of the Washington Treaty states that: "The Parties may, by unanimous agreement, invite any other European State in a position to further the principles of this Treaty and to contribute to the security of the North Atlantic area to accede to this Treaty." 2018
70. Smith M.E. Researching European Foreign Policy: Some Fundamentals / M.E. Smith // POLITICS. 2008 . P. 177-187.

71. Tonra B. The Study of EU Foreign Policy: Between International Relations and European Studies / B. Tonra, T.Christiansen // Tonra B., Christiansen T. Rethinking Euro- pean Union Foreign Policy. Manchester: Manchester University Press, 2004. P. 1–9.
72. Foreign and Security Policy in the European Union [Eliassen, K.(ed.)]. — London: Sage, 1998. P. 58–93.
73. Rosamond, B. Theories of European Integration. — Basingstoke, New York: Macmillan and St. Martin's Press., 2000 P. 175.
74. Kohler-Koch B. The evolution and transformation of European governance. Forschung- sbericht / research report, Institut für Höhere Studien (IHS), Wien Institute for Advanced Studies, Vienna Reihe Politikwissenschaft // Political Science. 1998. P. 2
75. Wider Europe — Neighbourhood: A New Framework for Relations with our Eastern and Southern Neighbours. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament. — Brussels: Commission of the European Union, 11 March 2003. — COM (2003) 104 final [Electronic resource]. of access: URL:http://eeas.europa.eu/archives/docs/enp/pdf/pdf/com03_104_en.pdf
76. DiMaggio P.J. The iron cage revisited: institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields / P. J. DiMaggio, W. W. Powell :American Sociological Review. 1991. P. 147–160